Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў КП(б)Б

ЛЮТЫ 4 1933 г. № 28 (4572) Год выданьня XVI

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

4 лютага 1931 г.—4 лютага 1933 г.

Сёньня другая гадавіна гістарычнай прамовы тав. СТАЛІНА аб аўладаньні тэхнікай

РАШАЮЧАЕ ЗЬВЯНО

Споўнілася два гады гістарычнай прамовы на нарадзе работнікаў сацыялістычнай прамысловасьці правадыра сусьветнага пралетарыяту т. **Сталіна.**

Прадапошні год пяцігодкі быў рашаючым годам пляну вялікіх работ.

Тав. **Сталін** з ленінскай дальнабачнасьцю, як лепшы стратэг, высунуў у гэты момант асноўныя задачы, ад выкананьня якіх залежыла справа будаўніцтва сацыялізму.

«Мы ў два разы павялічылі прадукцыю прамысловасьці ў параўнаньні з даваеннай. Мы стварылі самую буйную ў сьвеце сельска-гаспадарчую вытворчасьць. Але мы маглі-б зрабіць яшчэ больш, калі-б пастараліся за гэты час па-сапраўднаму аўладаць вытворчасьцю, яе тэхнікай, яе фінансава-эканамічным бокам», — так сказаў тав. **Сталін** на нарадзе гаспадарнікаў.

Справа аўладаньня тэхнікай стала тым зьвяном, за які павінны ўхапіцца наша партыя і рабочая кляса, каб пацягнуць з посьпехам наперад увесь ланцуг сацыялістычнага будаўніцтва.

«Час, ужо даўно час павярнуцца тварам да тэхнікі, — сказаў т. Сталін. — Ужо час адкінуць стары лёзунг, аджыўшы лёзунг аб няўмешваньні ў тэхніку, і стаць самім спэцыялістамі, знаўцамі справы... поўнымі гаспадарамі справы. Тэхніка ў пэрыяд рэканструкцыі вырашае ўсё. Бальшавікі павінны аўладаць тэхнікай».

Гэта прамова тав. Сталіна зьявілася магутным клічам, які ўскалыхнуў партыйныя і ўсе пралетарскія масы Савецкага саюзу.

Яна зьявілася магутным тэарытычным пражэктарам, асьвятляючым шлях будаўніцтва сацыялізму.

Сёньня мы адзначаем дату гэтага гістарычнага дакуманту, у той час, калі рабочая кляса, пад кіраўніцтвам ленінскага ЦК на чале з тав. Сталіным, з посьпехам выканала пяцігодку за чатыры гады.

Савецкі саюз стаў краінай буйнай машыннай індустрыі.

Створана ўласная база цяжкай прамысловасьці, як асноўнага фактару, які зьмяняе тэхнічную аснову савецкай гаспадаркі.

Пабудаваны буйнейшыя гіганты чорнай і каляровай мэталюргіі, энэргетыкі і хэміі. Асвоены за годы пяцігодкі такія складаныя віды вытворчасьці, як аўта-будаўніцтва, авіябудаўніцтва, радыё-ўстаноўкі, выраб штучнага валакна, плястычныя масы.

Ва ўмовах Беларусі наладжана вытворчасьць: машына-будаўніцтва (бульбакапалкі, торфамашыны, новыя варштаты мэталяапрацоўкі і інш.), новыя будматар'ялы (тэрмаблёчныя камяні, фібраліты), мэханічная і часткова хэмічная апрацоўка торфу, больш паглыбленая апрацоўка драўніны, маргарынавая прамысловасьць і інш.

Другая пяцігодка будзе пяцігодкай, галоўным чынам, асваеньня новых прадпрыемстваў, асваеньня новай тэхнікі.

Гэта патрабуе карэннага ўздыму тэхнічнай узброенасьці рабочых і інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу, каб цалкам скарыстаць даныя новай тэхнікі.

Пабудова новых гігантаў і рэканструкцыя старых прадпрыемстваў сацыялістычнай індустрыі, на аснове апошніх дасягненьняў навукі і тэхнікі, стварэньне новых відаў вытворчасьці, увядзеньне ў вытворчы працэс складанага машыннага і арматурнага абсталяваньня, папаўненьне радоў пралетарыяту новымі рабочымі, якія прыходзяць з вёскі і зусім незнаёмыя з вытворчым працэсам, — усё гэта патрабуе ў самы хуткі час узбраеньня тэхнічнымі ведамі сацыялістычных вытворцаў.

Плянаваньне ўжо ў 1933 годзе павінна прыняць свае вышэйшыя формы.

На месцы прамфінпляну, які складаўся на аснове справаздачна-статыстычных даных, як вышэйшая форма нізавога плянаваньня, выступае тэхпрамфінплян. Гэта такі плян, у аснову якога паложан тэхнічны разьлік на аснове тэхналёгічнага працэсу.

Тэхпрамфінплян — плян далейшай рэканструкцыі на аснове сацыялістычнай тэхнікі, «плян барацьбы за тэхніка-эканамічную незалежнасьць СССР». Ён канцэнтруе ў сабе рэальны вытворчы працэс данага прадпрыемства, апошнія дасягненьні навукі і сусьветнай тэхнікі, даныя дасягненьні навукова-дасьледчых установаў і рабочых прапановаў. Тэхпрамфінплян канцэнтруе ўвесь арсэнал тэарытычных і практычных ведаў, тэхнічных сродкаў, якія мы маем у даны момант.

Усё гэта патрабуе ад сацыялістычнага вытворцы веданьня сваёй вытворчасьці, тэхнікі.

«Другая пяцігодка, калі яна хоча разьлічваць на сур'ёзны посьпех, павінна дапоўніць цяперашні лёзунг **новага будаўніцтва** новым лёзунгам **асваеньня** новых прадпрыемстваў і новай тэхнікі» (з рэзалюцыі пленуму).

Брыгадны гаспадарчы разрахунак— гэта магутнейшая і дзейсная форма сацспаборніцтва — бярэ ўпор на якасьць работы, на паляпшэньне якасьці прадукцыі, на эканомію матар'ялаў, на ліквідацыю браку. на ўзьняцьце прадукцыйнасьці працы, на зьніжэньне сабекошту. Але гаспадарча-разрахунковая брыгада можа забясьпечыць належную эфэктыўнасьць у сваёй працы тады, калі яна правільна пабудавана на аснове тэхналёгічнага працэсу.

Важнейшай задачай народна-гаспадарчага пляну 1933 г. зьяўляецца паляпшэньне якасных паказальнікаў прадукцыі і ўзьняцьце прадукцыйнасьці працы «асабліва на аснове асваеньня новых заводаў, повага абсталяваньня на рэканструяваных прадпрыемствах і лепшага скарыстаньня новай тэхнікі» (пастанова ЦВК СССР аб наргасплянe 1933 г.).

Гэтыя задачы яшчэ больш рашуча ставяць пытаньне аўладаньня тэхнікай. Для гэтага неабходна прыцягнуць мільённыя масы непасрэдных сацыялістычных вытворцаў (рабочых) да ведаў тэхнікі, неабходна ўзьняць свой тэхнічны ўзровень да вышыні сучаснай сусьветнай тэхнікі інжынэрна-тэхнічнаму пэрсаналу і гаспадарнікам. Для гэтага неабходна «пераключыцца на сапраўдную дзелавую бальшавіцкую работу» нашым гаспадарнікам у справе кіраўніцтва вытворчасьцю. «Думаць, што можна кіраваць пяпер з канцылярыі, седзячы ў канторы, далёка ад заводу — значыць памыляцца» (Сталін).

А каб канкрэтна, аперацыйна, пабальшавіцку кіраваць — трэба ведаць справу, ведаць тэхніку.

«Гаспадарнік, які ня хоча вывучаць тэхніку, ня хоча аўладаць тэхнікай— гэта анэкдот, а не гаспадарнік» (Сталін — «Аб задачах гаспадарнікаў», 4 лютага 1932 г.).

Задача партыйных, гаспадарчых, прафсаюзных і ўсіх грамадзкіх арганізацый — узначаліць бальшавіцкі паход за тэхніку шырокіх колаў працоўных мас.

Кожны дырэктар, начальнік цэху, ІТР і рабочы павінен усьвядоміць, што ён ня просты наглядальнік і пасыўны рэгістратар фактаў, а жывы арганізатар сацыялістычнай вытворчасьці.

А для гэтага неабходна **«мець палкае бальшавіцкае жаданьне аўладаць тэхнікай, аўладаць навукай вытворчасьці. Пры простым жаданьні можна дабіцца ўсяго, можна перамагчы ўсё»** (Сталін).

> *„У пэрыяд першай пяцігодкі мы здолелі арганізаваць энтузіязм, пафас новага будаўніцтва і дабіліся рашаючых посьпехаў. Гэта вельмі добра. Але цяпер гэтага мала. Цяпер гэту справу мы павінны дапоўніць энтузіязмам, пафасам асваеньня новых заводаў і новай тэхнікі, сур'ёзным узьняцьцем прадукцыйнасьці працы, сур'ёзным скарачэньнем сабекошту. У гэтым цяпер галоўнае".*
>
> *СТАЛІН.*

„ТЭХНІКА У ПЭРЫЯД РЭКАНСТРУКЦЫІ РАШАЕ УСЁ".

Сталін

Мал. Эл. Надзыводзева

За высокі ўраджай, за бальшавіцкую падрыхтоўку да веснавой сяўбы

Адкрыты ліст ударнікаў калгасу імя Карла Маркса, Слуцкага раёну, да ўсіх калгасьнікаў БССР

Абмеркаваўшы пастановы студзеньскага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б), зьлёт ударнікаў і актыў калгасу імя Карла Маркса, як і ўся рабочая кляса і калгасныя масы Савецкага саюзу з вялікім задавальненьнем адзначаюць вялізарнейшыя перамогі на ўсіх вучастках сацыялістычнага будаўніцтва, дасягнутыя краінай Саветаў пад кіраўніцтвам партыі на чале з правадыром сусьветнага пралетарыяту тав. Сталіным.

У выніку пасьпяховага выкананьня пяцігодкі за чатыры гады СССРператварыўся ў магутную індустрыяльную краіну з самым буйным у сьвеце земляробствам. Індустрыялізацыя краіны падвяла магутную базу для сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Калгасны рух заваяваў рашаючую перамогу. Зараз «ва ўсьведамленьні вялізарнай большасьці сялянства калгасы сталі найбольш ужытнай формай гаспадаркі» (Сталін). Разгромлена кулацтва як кляса, хоць яшчэ канчаткова і не дабіта. Працоўнае сялянства вызвалена ад кулацкай эксплёатацыі і галечы. Кожны з нас пераконан у гэтым на практыцы свайго жыцьця. Дабрабыт калгасных мас з кожным годам паляпшаецца.

Зьлёт лепшых калгасьнікаў калгасу імя Карла Маркса вітае пастанову ЦК УсеКП(б) аб скліканьні Ўсесаюзнага зьлёту лепшых калгасьнікаў— ударнікаў перадавых калгасаў, які ставіць сваёй мэтай далейшае шырокае разгортваньне ленінскіх мэтадаў працы—сацспаборніцтва і ўдарніцтва, арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў, павышэньне ўраджайнасьці, узмацненьне клясавай баявой пільнасьці і пільнасьці да варожых нам элемэнтаў.

Вітаем калгасьнікаў Бэзанчукскай МТС

Мы вітаем калгасьнікаў Бэзанчукскай МТС, якія ў лісьце да тав. СТАЛІНА на сваім вопыце паказалі, што дала сялянству калектывізацыя, прыгвазьдзілі да ганебнага слупа паклёпнікаў на партыю, на калгасы.

Мы вітаем Бэзанчукскіх калгасьнікаў, якія ў лісьце да тав. СТАЛІНА паказваюць, як трэба змагацца за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў. Грунтуючыся на вашым багатым вопыце і на посьпехах нашага калгасу, мы будзем змагацца за вырашэньне галоўнай і цэнтральнай задачы на бліжэйшы пэрыяд у галіне сельскай гаспадаркі—павышэньне ўраджайнасьці, уздым прадукцыйнасьці працы і далейшае павялічэньне таварнасьці калектыўнай гаспадаркі.

Гэту задачу мы з посьпехам выканаем толькі пры ўмовах правільнай арганізацыі працы ў калгасах, пры ўмовах бальшавіцкай барацьбы за падрыхтоўку і правядзеньне веснавой пасеўнай кампаніі першага году другой пяцігодкі. Мы будзем змагацца за ўвядзеньне правільнага севазвароту, за добраякасную апрацоўку глебы, абавязковую ачыстку ўсяго насеньня, раньнюю сяўбу, шырокае ўжываньне штучнага ўгнаеньня, стварэньне пастаянных вытворчых брыгад, канчатковую ліквідацыю абязьлічкі.

Наш вопыт, нашы дасягненьні

Мы, калгасьнікі, аднаго з старэйшых у БССР калгасаў імя Карла Маркса, створанага пасьля вызваленьня Беларусі ад белапалякаў, лічым сваім абавязкам падзяліцца вопытам нашай работы з іншымі калгасамі БССР праз старонку нашага бальшавіцкага друку і заклікаем пасьледваць нашаму прыкладу ўсе лепшыя калгасы, каб лепшыя ўзоры барацьбы сталі здабыткам усяго калгаснага будаўніцтве.

Мы ўступілі ў другую пяцігодку, маючы значныя посьпехі ў сваёй працы. Арганізаваны ў пачатку 1921 г., калгас з 5 бядняцкіх гаспадарак, на 2-3 дзесятках гэктараў, зараз апрацоўвае 420 га пахаці, 156 га сенажаці і мае 17 га саду, з якіх 11,5 га засаджана ў апошнія гады.

За ўвесь час існаваньня калгасу найбольшай эфэктыўнасьці сваёй гаспадаркі мы дасягнулі ў мінулым годзе, дзякуючы правільнай арганізацыі працы, стварыўшы вытворчыя брыгады і перавёўшы ўсе галіны работы на зьдзельшчыну. Да пачатку веснавой сяўбы плошча калгасу была разьмеркавана на тры вучасткі. На вучастку № 1 124 га яравога кліну апрацоўвала брыгада ў ліку 32 чал., на вучастку № 2—87 га апрацоўвала брыгада ў ліку 20 чал. і на вучастку № 3—80 га апрацоўвала 17 чал. Пастаянны склад брыгад захаваўся ад пачатку веснавой сяўбы да завяршэньня абмалоту.

На працягу ўсяго году работа праводзілася на аснове разгорнутага сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва. У часе сяўбы і ўборкі большасьць калгасьнікаў перавыконвала нормы выпрацоўкі. Плян трэцяй бальшавіцкай вясны намі выканан поўнасьцю раней устаноўленага тэрміну. Скончыўшы сяўбу ў сваім калгасе мы дапамаглі ў правядзеньні гэтай работы раду суседніх калгасаў.

З такім-жа посьпехам намі праведзена ўборка ўраджаю і асеньняя сяўба. У міжбрыгадным сацспаборніцтве найбольш паказальныя ўзоры работы давала трэцяя паляводчая брыгада на чале з брыгадзірам тав. Содзікам. Гэта брыгада, сваячасова выконваючы работу на сваім вучастку, ня раз пераключалася на дапамогу для ліквідацыі прарываў у рабоце іншых брыгад.

Добраякасная апрацоўка глебы, правядзеньне аграмінімуму далі станоўчыя вынікі па ўраджаі. У сярэднім ураджай у калгасе па жыце—8 цэнтн. з га, ячменю—8,3 цэнтн., аўсу —4,6 цэнтн. У трэцяй брыгадзе ўраджай быў па жыце вышэй на 2 цэнтн. і па аўсу—на 1,9 цэнтн.

Лепшыя ўдарнікі, энтузіясты працы на сацыялістычных палёх у ліку 27 чал. прэміяваны прамтаварамі на суму звыш 600 руб. Калгасьнікам, якія працавалі ў выхадныя дні, выдана звыш натуральнай нормы на працадзень па 1 руб. 50 кап.

У калгасе ёсьць МТФ з агульным стадам жывёлы ў 181 шт., з якіх 120 шт. таварнай. На фэрму вылучаны лепшыя ўдарнікі, якія добрасумленна даглядаюць жывёлу.

Наш калгас сваячасова і поўнасьцю выканаў абавязкі перад пралетарскай дзяржавай па ўсіх відах загатовак. Замест вызначаных плянам 230 цэнтн. здана (прадана) дзяржаве 249 цэнтн. збожжа замест 430 цэнтн., бульбы здана 440 цэнтн. замест 5 цэнтн., ільнавалакна здана 9,5 цэнт. і 1,5 цэнтн. ільнанасеньня. Таксама здана дзяржаве 101,5 цэнтн. мяса замест вызначаных плянам 72 цэнтн., малака здана 63,5 тоны. Пасьпяховае выкананьне абавязкаў перад пралетарскай дзяржавай мы забясьпечылі бязьлітаснай барацьбой супроць усякіх праяўленьняў кулацка-рвацкіх тэндэнцый.

Калгасны даход павялічыўся ў два разы

У гэтым годзе калгасны даход за рэалізацыю таварнай прадукцыі па паляводзтве і жывёлагадоўлі ў параўнаньні з мінулым годам павялічыўся больш чым у два разы.

Калі ў 1931 г. на працадзень прыпадала толькі 535 грам жыта, 790 грам яравых культур, 5 клг. бульбы і 25 кап. грашыма, то ў 1932 г. на працадзень выходзіць па 1,5 клг. жыта, 1,2 клг. яравых, 5 клг. бульбы і па 1 руб. грашыма. Гэта апрача фуражу, атрыманага на працаднёх для кароў, якія знаходзяцца ў аднаасобным карыстаньні калгасьнікаў.

Вырасьлі даходы калгасьнікаў

Асабліва паказальныя перавагі калектыўнай гаспадаркі, калі паглядзець, што атрымаў кожны калгасьнік паасобку, які добрасумленна і шчыра працаваў. Вось, напрыклад, Дудар Дзям'ян. Яго сям'я пры 4 працаздольных выпрацавала 1.416 працадзён. Атрымала: 129 пуд. 35 фунт. жыта, 88 пуд. 33 ф. іншага збожжа, 432 пуд. бульбы і 1.418 руб. грашыма. Сям'я Бруйвы Міколы пры двух працаздольных выпрацавала 558 працадзён. Атрымала: 51 пуд. 4 фунт. жыта, 34 п. 35 ф. іншага збожжа, 164 пуд. 34 ф. бульбы і 558 руб. Пуцейка Маланка, даглядаючы сьвіней, выпрацавала 423 працадні і атрымала 38 пуд. 31 фунт. жыта, 26 п. 20 ф. іншага збожжа, 129 пудоў бульбы і 423 руб.

АБСАЛЮТНАЯ БОЛЬШАСЬЦЬ НАШЫХ КАЛГАСЬНІКАЎ, БУДУЧЫ НА АДНААСОБНЫХ ГАСПАДАРКАХ І ПАЛОВЫ НЯ МЕЛА ТАКІХ ДАХОДАЎ, ЯКІЯ ЗАРАЗ МАЕ Ў КАЛГАСЕ.

Мы гэтых посьпехаў дабіліся змаганьнем за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў, бязьлітаснай барацьбой супроць кулацкіх элемэнтаў, якія імкнуцца ўзарваць калгас з сярэдзіны, выкарыстоўваючы дробнаўласьніцкія тэндэнцыі адсталых калгасьнікаў. Наша задача і ў далейшым быць пільнымі да ўсякіх прошукаў клясавага ворага, які зьмяніў тактыку і дзейнічае новымі, вельмі замаскаванымі мэтадамі.

Як мы рыхтуемся да веснавай сяўбы

Уступіўшы ў паласу разгорнутай падрыхтоўкі да веснавой пасеўнай кампаніі першага году другой пяцігодкі мы прарабілі ўжо значную работу. Ссыпан поўнасьцю насенны і страхавы фонды ў колькасьці 324 цэнтн. збожжа і 1273 цэнтн. бульбы. Мы абавязваемся скончыць ачыстку ўсяго насеньня да 5 лютага. Скончыць рамонт інвэнтару да 1 сакавіка. Не пазьней 5-га лютага прыступіць да работы па ўстанаўленьні севазвароту. Не пазьней 10 лютага вызначыць палявыя вучасткі яравога кліну, канчаткова аформіць паляводчыя брыгады і давесьці да іх пляны пасеўнай кампаніі.

Поўнасьцю зімой вывезьці на поле ўвесь гной, падвезьці да палявых вучасткаў мінэральнае ўгнаеньне. Абавязваемся сабраць і скарыстаць увесь попел, які ёсьць у калгасьнікаў і аднаасобнікаў. Падрыхтаваць цягавую сілу, правільна скарыстаць кармовыя, бракаваныя фуражныя рэсурсы,—гэта мы лічым адной з важнейшых задач добрай падрыхтоўкі да сяўбы. Баявым абавязкам, важнасьць якога павінны ўсьвядоміць усе калгасьнікі і працоўныя аднаасобнікі БССР, павінна стаць правядзеньне раньняй сяўбы і сканчэньне сяўбы ў тэрміны, вызначаныя партыяй і ўрадам. Са свайго боку мы абавязваемся закончыць сяўбу раней вызначанага тэрміну.

Мы ставім перад сабой задачу **ДАБІЦЦА ВА ШТО-Б ТАМ НІ СТАЛА Ў ГЭТЫМ ГОДЗЕ ЎРАДЖАЮ ПА ЯРАВЫХ КУЛЬТУРАХ НЯ МЕНШ 12 ЦЭНТН. З ГА** (замест 11,5 цэнтн. па пляну райза), **5 ЦЭНТН. ПА ІЛЬНАНАСЕНЬНІ, 3,5 ЦЭНТН. ПА ІЛЬНАВАЛАКНУ І 140 ЦЭНТН. ПА БУЛЬБЕ.**

Для дапамогі суседнім калгасам— «Араты» і імя Леніна—у падрыхтоўцы да веснавой сяўбы мы вылучаем 2 буксірныя брыгады. У калгас «Араты», якім кіравалі і шкодзілі да апошніх дзён антысавецкія элемэнты, мы вылучаем на пастаянную кіруючую работу лепшага ўдарніка, былога чырвонага партызана тав. Контуша.

Усю гэту работу мы праводзім пад знакам далейшага разгортваньня сацспаборніцтва і ўдарніцтва паміж брыгадамі і калгасьнікамі, дабіваючыся добрасумленнага выкананьня сваіх абавязкаў перад пралетарскай дзяржавай.

Разгарнецe сацыялістычную ўзаемадапамогу

МЫ ВІТАЕМ ПАСТАНОВУ СНК СССР І ЦК УсеКП(б) АБ АБАВЯЗКОВАЙ ПАСТАЎЦЫ ЗБОЖЖА ДЗЯРЖАВЕ калгасамі і аднаасобнымі гаспадаркамі, як важнейшае мерапрыемства ў справе далейшага ўздыму ўраджайнасьці, пасьляховай арганізацыі веснавой пасеўнай кампаніі і развароту прадукцыйных сіл калгасаў.

МЫ ЗАКЛІКАЕМ усе перадавыя калгасы БССР шырока разгарнуць **САЦЫЯЛІСТЫЧНУЮ ЎЗАЕМАДАПАМОГУ** адстаючым калгасам у рабоце па падрыхтоўцы да веснавой пасеўкампаніі.

Мы ўносім прапанову **Ў БЛІЖЭЙШЫЯ ДНІ ПРАВЕСЬЦІ Ў КОЖНЫМ КАЛГАСЕ ЗЬЛЁТЫ ЛЕПШЫХ КАЛГАСЬНІКАЎ** для шырокага абмеркаваньня пытаньняў падрыхтоўкі да бальшавіцкай вясны першага году другой пяцігодкі, шырока папулярызуючы на гэтых зьлётах асноўныя задачы работы ў вёсцы, якія вызначаны студзеньскім пленумам ЦК і ЦКК УсеКП(б).

За высокі ўраджай на сацыялістычных палёх! За бальшавіцкую падрыхтоўку да веснавой сяўбы!

Няхай жыве арганізатар і кіраўнік сацыялістычнага будаўніцтва—партыя бальшавікоў на чале з тав. СТАЛІНЫМ!

Няхай жыве ЦК КП(б)Б на чале з тав. ГІКАЛО!

Няхай жыве наш пільны вартавы сацыялістычнага будаўніцтва—магутная, непераможная рабоча-сялянская Чырвоная армія!

„НЯМА ТАКІХ КРЭПАСЬЦЯЙ, ЯКІХ БАЛЬШАВІКІ НЕ МАГЛІ-Б УЗЯЦЬ

Мы вырашылі рад труднейшых задач. Мы скінулі капіталізм. Мы ўзялі ўладу. Мы пабудавалі буйнейшую сацыялістычную індустрыю. Мы павярнулі серадняка на шлях сацыялізму. САМАЕ ВАЖНАЕ З ПУНКТУ ГЛЕДЖАНЬНЯ БУДАЎНІЦТВА МЫ ЎЖО ЗРАБІЛІ.

Нам засталося нямнога: ВЫВУЧЫЦЬ ТЭХНІКУ, АЎЛАДАЦЬ НАВУКАЙ. І калі мы зробім гэта, у нас пойдуць такія тэмпы, аб якіх зараз ня можам і марыць

І мы гэта зробім, калі захочам гэтага па-сапраўднаму“! (Сталін)

Ручная праца даўно пазабыта

На крутым беразе ракі Бярэзіны шырока разьлёгся велізарны корпус запалкавай фабрыкі «Пралетарская перамога».

Гулкае рэха ад фабрычных варштатаў далёка коціцца за каменныя сьцены цэхаў. Шыпяць шчапальныя

Тав. Патаповіч Н.—вытворчы стаж 25 год. Працуе заг. бытавога сэктару зав. кіраўніцтва на камбінаце. Герой першай пяцігодкі.

варштаты. Глуха ракацяць трусачныя машыны. Роўнамерным тактам перастукваюцца малаткі магутных аўтаматаў, правяраючы стойкасьць запалкавых радоў.

Кароткі, але цярністы шлях пройдзен фабрычным калектывам. Старая фабрыка з ручной зморваючай працай даўно пазабыта. Новая магутная сіла соцень рознастайных варштатаў замяніла сабой ручную працу.

Кансэрватызм да новай тэхнікі адсталай масы рабочых у першы час быў поўным тормазам у галіне асваеньня складаных мэханізмаў. Аднак бальшавіцкая ўпартасьць і настойлівасьць калектыву перамаглі. Прадукцыйнасьць працы ў дзень адной работніцы ў сярэднім у 1929-30 г. на старой фабрыцы складала 1.449 каробак. Першы-ж месяц работы новай фабрыкі даў 1.850 каробак, а сярэдняя выпрацоўка за 1932 г. даходзіць да 2.300 каробак у дзень.

На 1933 г. намечана ўзьняць прадукцыйнасьць працы да 2.406 каробак на адну работніцу. Вялікая работа праведзена фабрычнымі арганізацыямі ў галіне асваеньня новых імпартных варштатаў. Цэлы рад удасканаленьняў, як замена зьвёздачак ножыкамі на шыбарных варштатах (каробка-клеільны цэх) даў магчымасьць значна зьнізіць брак. Да макальнага стала прыроблены ролікі, што дае вялікую эканомію і зьмяншае зношанасьць металю.

Шырока разгорнута вынаходніцтва. Асабліва трэба адзначыць вынаходцу рабочага **Гендэрсона** (зараз працуе ў бюро рацыяналізацыі), які сваімі вынаходзтвамі даў дзесяткі тысяч рублёў эканоміі. Толькі адна яго прапанова (мэханічная разьбіўка ў зьёмачным цэху) дала эканоміі 26 тыс. руб. Сюды трэба дадаць яшчэ цэлы рад яго прапаноў у галіне выкарыстаньня адкідаў па выпрацоўцы шырспажыву на фанэрным заводзе і інш. За адзін 1932 г. рэалізавана 180 рабочых прапаноў, якія далі эканоміі на 183.000 руб.. За 20 дзён студзеня паступіла і рэалізавана 22 прапановы з іх непасрэдна рабочымі—17.

За два гады барацьбы за асваеньне новай вытворчасьці 50 лепшых ударнікаў вылучаны ў якасьці майстраў, загадчыкаў цэхаў і на іншую кіруючую работу. Напрыклад, старая работніца з 25-гадовым вытворчым стажам **Патаповіч Надзя** зараз вылучана на работу ў якасьці загадчыка культбытавога сэктару заводакіраўніцтва. **Емельянава**—былая работніца, зараз загадчык каробачнага цэху. **Шаркоў Паўла, Ржэўскі Вікенці**—б. стругалі, зараз майстры. **Шапчыц** — былая работніца, зараз загадчык цэху і інш.

Фабрычны калектыў налічвае 25 гаспадарча-разрахунковых брыгад, якія яднаюць 325 чалавек. Аўтаматны цэх поўнасьцю пераведзен на гаспадарчы разрахунак.

Вось характэрная работа лепшых брыгад.

Брыгада **Татарскага** (аўтаматны цэх) налічвае 7 чалавек. Вытворчы стаж рабочых гэтай брыгады ўсяго 3-4 гады. Гэта брыгада арганізавалася нядаўна — у верасьні 1932 г. Ня гледзячы на маладосьць складу рабочых, яна паказала ўдарную работу ў галіне асваеньня аўтаматаў. Штодзенныя нормы—282 касэты перавыконваюцца, брыгада дае 385 касэт, а то і больш. За адзін лістапад бры-

Тав. Фрыдман—работніца шчапальнага цэху ф-кі «Пралетарская перамога». Лепшая ўдарніца.

гада дала эканоміі ў 1.864 руб. і атрымала за гэта прэмію. За сьнежань эканомія складае 1.500 руб.

У выніку гэтага значна ўзьнялася і зарплата кожнага рабочага ў брыгадзе. Напрыклад, старэйшы брыгадзір Татарскі атрымаў у лістападзе 213 руб.—раней 85. Другі рабочы гэтай-жа брыгады **Шувалда** атрымаў 249 руб. Брыгада Татарскага прымае актыўны ўдзел і ў грамадзка-палітычным жыцьці фабрыкі. Амаль кожны з іх выконвае адну, а то і дзьве нагрузкі. Брыгада выпускае штодзенную брыгадную газэту.

Такія-ж паказальнікі дае гаспадарча-разрахунковая брыгада Громава (аўтаматны цэх), Гельфэра (шчапальны цэх) і інш.

32 насьценныя газэты, 53 штодзенкі, шматтыражка з трохтысячным тыражом, 500 актыўных рабкораў—штодзенныя актыўныя барацьбіты на фронце поўнага аўладаньня магутнасьцю фабрыкі.

У жорсткай барацьбе з клясава-чужымі элемэнтамі, якія прабраліся ў рады рабочых і вялі падрыўную работу (некаторыя з іх — **Гапонаў і Шаўкін**—б. жандары, нават пралезьлі ў рады ўдарнікаў), у барацьбе з рвацкімі настроямі—партыйны калектыў фабрыкі дасягнуў вялікіх посьпехаў. Аднак, гэта ні ў якім разе не азначае, што на фабрыцы ўсё гладка, што ўсе недахопы ліквідаваны. Рад фактаў дрэннага становішча тэхвучобы кажа аб тым, што на фабрыцы яшчэ ня ўсё ў парадку. Да гэтага часу не працуе яшчэ ні адзін гурток па аўладаньні тэхнікай, ня гледзячы на тое, што рабочы калектыў складаецца на 80 проц. з новых рабочых і налічвае 55 проц. моладзі, яшчэ далёка не асвоіўшай сваіх варштатаў.

Работа брыгад **Татарскага, Громава, Гельфэра** і інш. з усёй перакананасьцю паказвае, што ў нашых умовах «вытворчы плян ёсьць жывая і практычная дзейнасьць мільёнаў людзей». Жывыя людзі—гэта 1.100 ударнікаў, дзесяткі гаспадарча-разрахунковых брыгад. Жывыя людзі—гэта сто пяцьдзесят пяць герояў першай пяцігодкі. Жывыя людзі—гэта Гендэрсон, Стронгін і інш., што ўнесьлі рад каштоўных прапаноў, якія далі дзесяткі тысяч рублёў эканоміі дзяржаве. Жывыя людзі—гэта **Громаў, Гельфэр, Шувалда, Татарскі, Фрыдман, Шаўкевіч, Скакун, Іванова** і іншыя ўдарнікі—энтузіясты, якія на справе паказалі, што няма такіх труднасьцяй, якіх нельга перамагчы.

І. Турэцкі.

Мой адказ на прамову тав. Сталіна

Працуючы ў фанэрным цэху ў якасьці мэханіка, я заўважыў, што лушчэньне чурак зажымамі праходзіць надзвычай марудлымі тэмпамі. Я над гэтым задумаўся і наважыў пераканструяваць мэтад лушчэньня. Замест ланцуговай перадачы паставіў матор у 1 клвт. У выніку ў некалькі раз скараціўся тэрмін праходжаньня працэсу работы. Гэта мерапрыемства дало камбінату 16.000 руб. эканоміі ў год. За гэта я быў прэміяваны 600 руб.

Перайшоўшы на работу ў аўта-мэханічную майстэрню я таксама вынайшаў спосаб рамонту аўтавозаў. Сродкамі нашай майстэрні, пад маім кіраўніцтвам, мы зрабілі варштат для расточкі поршняў. Замест чыгунных поршняў мы адлівалі алюмініявыя. У выніку ўсе папсаваныя аўтавозы зноў пачалі працаваць. Эканомія — 13.940 руб. За гэта я быў прэміяваны 900 руб.

Пасьля прамовы тав. Сталіна аб аўладаньні тэхнікай, я з яшчэ большым энтузіязмам узяўся за пашырэньне справы рацыяналізацыі і перадачу свайго вопыту.

Пад маім кіраўніцтвам аўладалі справай тэхнікі 6 чал., якія зараз працуюць на камбінаце і зьяўляюцца лепшымі ўдарнікамі-рацыяналізатарамі.

Мэханік Курлянчык.

З НАШЫХ МАТАР'ЯЛАЎ, НА НАШЫХ ЗАВОДАХ, НАШЫМІ РУКАМІ!

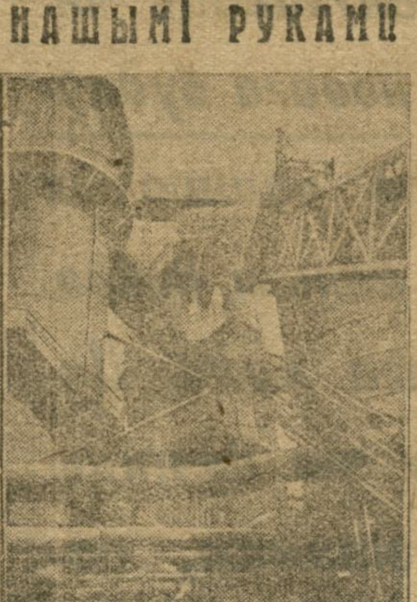

Савецкі саюз за апошнія гады ўзброіўся новай магутнай сучаснай тэхнікай. І ў горадзе і на вёсцы пушчаны такія машыны, аб якіх раней, да рэвалюцыі нельга было і марыць.

Ня так даўно днепра-пятроўскі мэталюргічны завод абагаціўся новай звышмагутнай домнай «Унікум». Уваходжаньне ў строй такіх домнаў у шмат раз павялічваюць праграму выплаўкі чыгуну. На здымку—новая домна заводу імя Пятроўскага № 4.

Яшчэ год таму назад на заводах Саюзу востра стаяла пытаньне з апрацоўкай (пракаткай) сталёвых бальванак. Для пракаткі гэтых гігантаў—так званых бальванак патрабуюцца магутныя варштаты-машыны, блюмінгі. Сёньня мы маем два такія магутныя блюмінгі, якія сканструяваны і выраблены цалкам на нашых заводах, нашымі спэцыялістамі.

На здымку: мантаж новага блюмінгу на іжорскім заводзе.

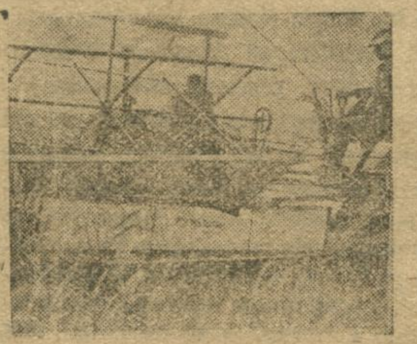

Але ня толькі адны блюмінгі да апошніх год выраблялся выключна за мяжой і былі вялікай рэдкасьцю для індустрыі. Шмат сельска-гаспадарчых машын таксама былі для нас неажыцьцёўленымі па сваёй канструкцыі. Цяпер на палёх Савецкага саюзу працуюць найбольш удасканаленыя машыны, выраблены на нашых заводах.

АСНОЎНАЕ Ў ПЕРАМОГАХ

Адной з «достопримечательностей» старой дарэвалюцыйнай Ляхаўкі зьяўлялася між іншым гарбарная вытворчасьць. Гэта былі невялікія гарбарні з адзінкамі рабочых. У брудных, цесных і цёмных хібарках людзі, абліваючыся потам, глытаючы пыл, што насёўся ў смуродным паветры, мялі, дубілі скуры старым прымітыўным прадзедаўскім спосабам.

Але Кастрычнік раз і назаўсёды паклаў канец рабскім мукам працоўных. Гаспадаром гэтых маленькіх гарбарань, як і іншых прадпрыемстваў былой царскай Расіі, стала рабочая кляса. А таму і гаспадарыць яна пачала зусім па-іншаму. Брудныя, цесныя і цёмныя хібаркі ўступілі месца стройным, сьветлым, прасторным двухпавярховым каменным карпусом.

У 1927 годзе ў сьпісе прадпрыемстваў гарбарнай прамысловасьці Савецкай Беларусі зьявілася новая назва — гарбарня **«Бальшавік».** А некалькі пазьней гэты баявы назоўнік дапоўніўся ня менш баявым [illegible] — **чырвонасьцяжная.** Зараз чырвонасьцяжная гарбарня «Бальшавік» — адно з буйных сацыялістычных прадпрыемстваў Савецкай Беларусі. Буйнае ня толькі па сваіх велізарных, сьветлых будынках і тэрыторыі. Унутранае абсталяваньне, прадукцыя і яе асартымэнт колькасна і якасна ў сотні раз перавышаюць тое, што было раней.

Стары прадзедаўскі спосаб апрацоўкі скур даўно пахаваны. Яго месца заняў новы спосаб, заснаваны на навуковых законах хэміі. Гарбарня мае сваю ўласную хэмічную лябараторыю. Ручная праца амаль ва ўсіх вытворчых працэсах заменена машынамі. Зараз гарбарня мае шмат варштатаў і машын, якія зьяўляюцца апошнім дасягненьнем сусьветнай тэхнікі ў галіне гарбарнай вытворчасьці. Даволі ўказаць на такія вельмі складаныя варштаты ва ўмовах гарбарнай вытворчасьці, як **шпальтмашына для гарызантальнага дваеньня скур і альтармашына для наноскі на гатовыя скуры штучнай мэзры** (верхні бок).

Навукова-хэмічны спосаб і мэханізацыя далі магчымасьць гарбарні на працягу першай пяцігодкі хутка прасунуцца наперад па шляху павялічэньня выпуску прадукцыі, паляпшэньня яе якасьці, асваеньня новых асартымэнтаў. **Калі ў 1928-29 г. валавая прадукцыя складала 7.482 тыс. руб., то ў 1932 г. — 10.295 тыс. руб. Рост амаль у паўтары разы.** Павысілася значна і прадукцыйнасьць працы. Рост у гэтай галіне ў апошнім годзе пяцігодкі ў адносінах да першага амаль у 2 разы. Колькасьць рабочых за гады пяцігодкі таксама павялічылася больш чым у два разы. Зараз на гарбарні працуе каля тысячы чалавек. Завод «Бальшавік» зьяўляецца ініцыятарам укараненьня тэхпрамфінпляну ў прамысловасьці Беларусі.

Усе гэтыя посьпехі дасягнуты гарбарняй дзякуючы росту вытворчага энтузіязму і гераізму сярод рабочых, разьвіцьцю сацыялістычных форм працы — сацспаборніцтва і ўдарніцтва. Ахоп ударніцтвам зараз складае 92,6 проц. усяго рабочага калектыву. **Гаспадарча-разрахунковых брыгад, як вышэйшай формы сацспаборніцтва, на прадпрыемстве ёсьць 41.** Усе яны маюць свае дасканала распрацаваныя тэхпрамфінпляны па ўсіх паказальніках, нават з улікам прадукцыйнасьці працы брыгады і сабекошту прадукцыі.

Пераход брыгад ад простага прамфінпляну да больш складанага тэхпрамфінпляну ў значнай ступені сьведчыць аб хуткім асваеньні рабочымі новых машын і аўладаньні імі тэхнічна-складанымі працэсамі вытворчасьці. Асобныя рабочыя ў асваеньні складаных імпартных варштатаў праявілі гераізм, які ўласьцівы толькі новаму тыпу чалавека — ударніку.

Прывядзем адзін характэрны прыклад. У 1930 г. у гарбарні была ўстаноўлена імпартная шпальтмашына. Мэта ўстаноўкі гэтай машыны — пакончыць раз і назаўсёды са старым прадзедаўскім спосабам шароўкі скур, які прыносіў штогод гарбарні дзесяткі тысяч рублёў страты. Заняты ручным спосабам верхні пласт скуры цалкам ішоў ва ўціль і спажываўся выключна для вырабкі сталярнага клею. Шпальтмашына-ж падвойвае скуру гарызантальна. Абедзьве часткі ідуць у далейшую апрацоўку на добраякасны скуртавар.

Асвоіць гэту складаную машыну зьяўлялася надзвычай цяжкай справай. Малейшая недакладнасьць у падачы скуры і яе выхваце прыносіла велізарную колькасьць браку. Няправільная ўстаноўка нажа і яго заточка таксама цягнула за сабой горы браку.

Але гэта было нядоўга. Пад непасрэдным кіраўніцтвам старога вопытнага майстра, які прыбыў сюды з адной уральскай гарбарні, тав. **Корабава,** рабочыя пачалі прыкметна асвойваць тэхніку працэсу сваёй работы на новай машыне. Асаблівую хуткасьць усваеньня дасягнуў рабочы **Дабралюбаў Рыгор.** Ён ня толькі добра аўладаў тэхнікай падачы скур у машыну (гэту функцыю ён выконваў, працуючы першы раз на машыне), але і поўнасьцю асвоіў увесь мэханізм машыны, аж да разборкі і зборкі яе частак. Пагутарыце з Дабралюбавым і ён вам раскажа ўсе прычыны, з-за якіх можа атрымацца брак.

— Як сваіх пяць пальцаў ведаю машыну — кажа Дабралюбаў. — Усе яе «капрызы» вывучыў, а таму і браку амаль няма.

І сапраўды, брак амаль зьведзен да нуля, хаця плянам ён і прадугледжваецца. Дабралюбаў ужо каля году як высунут дырэкцыяй і грамадзкімі арганізацыямі заводу на пасаду майстра-інструктара. Старога вопытнага ўральскага майстра Корабава ён цалкам замяніў, нават апярэдзіў яго. Зараз пад кіраўніцтвам Дабралюбава працуюць 10 кваліфікаваных рабочых на дзьвёх такіх машынах. Дзякуючы вопытнасьці і глыбокаму веданьню тэхнікі сваёй справы ня толькі майстрам Дабралюбавым, але і кожным рабочым у паасобку, машына працуе бесьперабойна, бяз усякіх «капрызаў». А таму і браку няма і плян перавыконваецца. **Пры штодзенным заданьні — прапусьціць 450 скур — прапускаецца ў сярэднім праз кожную машыну 480-500 скур.**

Тав. Дабралюбаў ня толькі добры майстар, але і ня дрэнны грамадзкі працаўнік. Як камуніст ён лічыць сваім простым абавязкам праводзіць сярод рабочых палітыка-выхаваўчую работу: чытае газэты, праводзіць гутаркі.

Асаблівую зацікаўленасьць тав. Дабралюбаў праяўляе да перадачы свайго вопыту і тэхнічных ведаў рабочым. Па яго ініцыятыве кожны рабочы гэтых дзьвёх машын у адказ на ліст ленінградзкіх пралетараў абавязаўся поўнасьцю вывучыць новую машыну. Дабралюбаў-жа як майстар узяў на сябе абавязак аказаць рабочым максымальную дапамогу ў гэтай справе. У часе работы ён імкнецца не прапусьціць ні аднаго дэфэкту ў рабоце кожнага рабочага, а таксама машыны, каб па-таварыску растлумачыць рабочым прычыны дэфэкту. Плёны гэтай кропатлівай работы ўжо ёсьць. Узяць хаця-б работніцу **Шумчанка Зіну.** Яна за два месяцы работы на машыне добра асвоіла тэхніку падачы скур і падае вялікую надзею, што неўзабаве цалкам асвоіць усю машыну. А ўсяго два месяцы назад Шумчанка ня толькі ня бачыла тэхнічна-складаных машын, але і зусім ня ведала ўмоў работы на прадпрыемстве. **Яна прыйшла на гарбарню «Бальшавік» непасрэдна з калгаснай вытворчасьці.**

Аб гераізме Дабралюбава сьведчыць яшчэ і той факт, што ён не абмежаваўся толькі асваеньнем новай машыны, а праявіў творчую ініцыятыву ў яе ўдасканальваньні. **Па яго прапанове было абсталявана прыстасаваньне для прамыўкі гарачай вадой каўчуковага валу ад тлушчу, які на ім асядае. Гэта значна ахоўвае вал ад заўчаснага псаваньня.**

Другое ўдасканаленьне, якое зроблена паводле прапановы Дабралюбава — **гэта прыстасаваньне для вызваленьня пасьля работы істужкавага нажа ў машыне.** Дзякуючы гэтаму прыстасаваньню прапускная здольнасьць нажа павысілася амаль у паўтары разы. **Калі раней праз нож да яго гранічнай зношанасьці можна было прапусьціць 10-11 тысяч скур, дык зараз прапускаецца 14-15 тыс.** Можна сабе ўявіць, колькі дае штогодна гэта прапанова эканоміі, калі кожны нож каштуе 75 кап. валютай.

Мы паказалі Дабралюбава, як аднаго з лепшых ударнікаў па фронце аўладаньня тэхнікай. А такіх Дабралюбавых па гарбарні «Бальшавік» — сотні. Іх гераізм — магутная сіла. Спалучэньне гэтай сілы з перадавой тэхнікай пры цьвёрдым і правільным кіраўніцтве партыйнай і прафсаюзнай арганізацый і зьяўляецца тым асноўным, што забясьпечвае гарбарні «Бальшавік» штогодныя перамогі ў выкананьні і перавыкананьні вытворчай праграмы, у асваеньні новых асартымэнтаў прадукцыі.

Задача заводзкіх арганізацый у 1933 годзе яшчэ больш згуртаваць сваю ўвагу на асваеньне складаных тэхналёгічных працэсаў вытворчасьці, павышэньні прадукцыйнасьці працы, зьніжэньні сабекошту прадукцыі, паляпшэньні яе якасьці. Гэту велізарнай важнасьці задачу павінен глыбока усьвядоміць кожны рабочы гарбарні.

Фралоў.

П. Чыкун

ЛЮДЗІ СПРАВЫ, АДВАГІ І ГЕРОЙСТВА

Волат дрэваапрацоўчай прамысловасьці пабудаваны. Абсталяваны паводле апошняга слова перадавой тэхнікі, «... **а тэхніка стала вельмі складанай і яна жорстка карае тых, хто з халадком падыходзіць да яе скарыстаньня»** (Варашылаў — «Аб выніках сьнежаньскага пленуму ЦК і ЦКК»). **«І наадварот, самая складаная, самая магутная машына становіцца паслухмянай у руках тэхнічна пісьменных людзей»** (Варашылаў, там-жа).

Ня ладзілася на камбінаце з аўладаньнем тэхнікай і яна карала іх, сваіх тварцоў, капрызамі машын, зрывам выкананьня вытворчай праграмы. Тэхнічна няпісьменныя людзі ня здольны былі кіраваць амэрыканскімі варштатамі.

Адставаць, маючы перадавую тэхніку, — ганьба. Правадыр партыі тав. Сталін 4 лютага 1931 г. робіць гістарычную прамову — бальшавікі павінны аўладаць тэхнікай. Ён кажа: «Чаму-ж, — паўстае пытаньне, — мы ня выканалі пляну за ўвесь год? Што перашкаджала? Чаго не хапала?». І тут-жа дае адказ — дырэктыва для бальшавікоў: «Не хапала ўменьня скарыстаць наяўныя магчымасьці». **«Галоўнае тут у тым, каб мець палкае бальшавіцкае жаданьне аўладаць тэхнікай, аўладаць навукай вытворчасьці».**

Бальшавікі Бабруйскага лесакамбінату лёзунг тав. Сталіна аб аўладаньні тэхнікай узялі, як рэцэпт для лячэньня хваробы — тэхнічнай няпісьменнасьці.

Растуць рады ўдарнікаў-рацыяналізатараў вытворчасьці. Зараз камбінат налічвае 500 членаў таварыства рацыяналізатараў. Усе яны — ударнікі. **Толькі той рабочы можа быць ударнікам, які аўладаў тэхнікай сваёй справы,** бо інакш ён ня выканае сваёй вытворчай праграмы. Ударнік — гэта той, хто, ажыцьцяўляючы лёзунг тав. Сталіна, аўладаў тэхнікай. Такіх на камбінаце **1.887 чал.**

У авангардзе камуністы. Сярод іх гонар камбінату: **Высоцкі, Табакмахер, Гладышаў. Яны нясуць сьцяг сацыялістычных мэтадаў працы.**

Тэхнікай аўладалі. Пяцігодку выканалі за чатыры гады. Такавы вынікі рэалізацыі прамовы т. Сталіна аб аўладаньні тэхнікай.

***

Доўгі працяжны гудок абвясьціў поўнач — пачатак работы трэцяй зьмены.

Беладрэўны цэх напоўніўся шумам маладых галасоў. Камсамольская зьмена прыступіла да працы. Ажылі машыны, зазьвінелі пілы, запелі маторы. Жыцьцё камбінату каціліся па даўно пракладзеных рэйках.

Толькі сёньня неспакойна ў беладрэўным цэху. Майстры варштатаў наперабой клічуць начальніка зьмены на дапамогу.

— Рыгор, хадзі сюды, пакажы, як тут быць? — нешта ня ладзіцца ў мяне.

Рыгор завіхаецца. Запэцканым рукавом сьцірае пот з ілба. Ніяк ня можа ўправіцца. Пакажа аднаму, заве другі.

А справа вось у чым. Учора, перад выходным днём, тэхнарук цэху паклікаў да сябе начальніка камсамольскай зьмены Табакмахера Рыгора.

— Ну, брат, бярыся за новую справу. Нам даручана рабіць абсталяваньне для Дому ўраду. Вось чарцяжы, разьбярыся ў іх і прыступай да працы.

Рыгор узяў чарцяжы і абяцаў своечасова пачаць работу.

— Спраўны работнік, — казаў тэхнарук, — каму другому я, магчыма, і не даручыў-бы гэтай работы, а Табакмахеру бяз сумненьня давяраю. Разумее сваю справу.

Работу зьмена закончыла ў 8 гадзін раніцы. Рыгор, узяўшы чарцяжы, пасьля начной работы стомлены пайшоў да хаты. На гэты час усё выскачыла з галавы, засталася толькі адна думка: адпачыць. Пакой сустрэў Рыгора цёпла і ўтульна. Рыгор палажыў на стол скрутак чарцяжоў і толькі тады ўспомніў для чаго яму далі гэтыя паперы — трэба асвоіць новы працэс.

Цішыня пакою, цікавасьць да новых чарцяжоў, жаданьне хутчэй і лепш асвоіць новы вытворчы працэс паслужылі прычынай таму, што Рыгор махнуў рукой на прывабы пасьцелі. Сеў ля стала, раскінуў пляны, узброіўся лінейкай, цыркулем, алоўкам і пачаў думаць над аўладаньнем маленькай цытадэльлю тэхнікі.

Неўзаметку прайшоў дзень за цікавай работай. І толькі шэрым змрокам Рыгор лёг адпачыць на гадзінку.

І вось ён зноў бегае ля варштатаў, дапамагае рабочым зразумець новую работу, тэхнічна яе асвоіць. З вялікай цяжкасьцю даецца новая работа. Але ўсё-ж паддаецца. Варштат за варштатам, там дзе пабываў Рыгор, уключаецца ў строй работы. І пасьля паловы рабочага дня зьмены ўсе варштаты, увесь цэх роўна, без перабояў рабіў новыя дэталі для абсталяваньня Дому ўраду. Цяпер Рыгор толькі наглядаў за спраўнасьцю работы. Сэрца цешылася ўдачай.

Неўпрыкмет Рыгору пераключацца на выраб новых дэталяй. Гэта дало яму вопыт, кемлівасьць і цяпер ён можа мёртвыя лініі чарцяжоў перанесьці ў натуру.

Беладрэўны цэх — акамсамолены. Гэты цэх першым і лепш выканаў праграму чацьвёртага заключнага году пяцігодкі, за што ўзяў пераходны сьцяг. Большая палова рабочых цэху — камсамольцы. Гэта яны здолелі рэалізаваць лепш за рэшту цэхаў лёзунг тав. Сталіна аб аўладаньні тэхнікай. Пра іх з гонарам гаворыць дырэктар камбінату:

— Моладзь, зялёная моладзь, а вось тэхніку амэрыканскіх варштатаў асвоілі з першых дзён, сустрэліся з навейшай тэхнікай, новымі мэтадамі работы. Пасьля ўпартай вучобы, пасьля ралу зрываў асвоілі яе. Камсамольцы з вялікай прагнасьцю цягнуцца да тэхнічнай вучобы. Інжынэр іх найлепшы настаўнік.

Чым іншым, калі не традыцыйнай коснасьцю, тлумачыцца адставаньне лесацэху? Навейшая тэхніка і патрыярхальныя мэтады работы несумяшчальны і гэта адбіваецца на выкананьні вытворчай праграмы. Гэтымжа тлумачыцца і тое, што да сёлетняга году бязьдзейнічаў папярэдны элеватар. «Майстры» лесацэху лічылі, што рукамі каваць бярвеньне куды зручней, чым элеватарам.

— Беладрэўшчыкі — наш гонар. Узяць хоць бы гэтага-ж самага Табакмахера. Два гады назад ён прыйшоў на камбінат простым рабочым. Сёньня ён — начальнік зьмены. Яму толькі 21 год. Яго шлях да начальніка зьмены ішоў з самых нізкіх ступеняй: чорнарабочы, зборшчык, майстар навейшага нямецкага шыпарэза, наладчык некалькіх такіх варштатаў, брыгадзір агрэгату і ў 1932 г. начальнік зьмены.

Кожны раз, становячыся на новую работу, Рыгор Табакмахер хутка авалодваў тэхнікай сваёй справы, а таксама хутка ўзьнімаўся вышэй па пасадзе.

Яго шлях ня прывёў у тупік. Такі пойдзе далей, ня спыніцца, яго натхняе вялікае сацыялістычнае будаўніцтва.

***

Ён абапёрся на парэнчы і ўважліва пазірае кудысьці на столь. Шапка шчыльна асела на вушы і лоб. З-пад ілба праглядаюць уважлівы позірк вачэй. Твар зарослы чорнай шчацінай. Мясцамі паказваецца сівае валасьсе — адзнака вялікага жыцьцёвага стажу.

— Дзе Высоцкі?

Устрапянуўся. Задуменнасьць зьмянілася цікавасьцю.

— Я Высоцкі. А што трэба?

— Ваша імя зьвязана з радам удасканаленьняў машын на камбінаце, якія далі вялікую эканомію сродкаў. Краіна хоча ведаць ваша імя і справы.

Ён зразумеў.

— Лезем туды. — Ён паказаў на палок, дзе каля разабранай машыны працавалі два манцёры. З боку ляжыць нейкая вялікая бліскучая частка ад машын.

— Гэта шатун, — Высоцкі паказаў на частку, — швэдзкай работы, фірмы «Болінгер», добрая фірма, выпускае нягодныя для нас часткі. Возьмем гэты самы шатун. Яго трэба рабіць ня так, а вось як, — Высоцкі ўзяў аловак і на лісьце паперы намаляваў форму таго шатуна, які патрэбен для «нас». Ён мае рацыю. Шатун швэдзкай работы суцэльны. Пры вялікай напружанасьці і хуткасьці руху, вобад шатуна расьцягваецца і прыходзіць у нягоднасьць. Доўга думаў Высоцкі, як направіць гэту бяду. Думаў аб гэтым і цяпер, калі стаяў ля парэнчаў.

— Я парашыў перакансруяваць гэты шатун. Тут і хітрасьць невялікая. Гэты-ж самы шатун трэба зрабіць з дзьвюх частак, на спэцыяльных балтох. Гэта дасьць магчымасьць, калі вобад разносіцца, паменшыць яго паціснуўшы балты. 15 мінут работы і машына спраўная. А то колькі марна золата ідзе на закупку новых шатуноў у Швэцыі, колькі часу (таксама золата) траціцца пры зьмене шатуноў!

Стары рацыяналізатар расказвае з энтузіязмам. На твары задаваленьне і радасьць. Ён з ахвотай паказвае ўсе свае ўдасканаленьні ў лесацэху, мэханікам якога ён зьяўляецца.

— А вось гэты дыск таксама маёй работы.

Уверсе, пад самай стольлю прымацавана пілтаватае кола, якое краем шчыльна прыціснулася да яшчэ большага бліскучага сталёвага кола. Швэдзкія дыскі каштуюць каля 200 руб. золатам і працуюць 6 месяцаў. Дыскі Высоцкага служаць 8 месяцаў, а каштуюць толькі 30 руб.

Ён-жа наладзіў у лесацэху спэцыяльную вузкакалейку, якая дае магчымасьць бесьперабойна працаваць нават у тым выпадку, калі адзін з варштатаў выйдзе са строю.

Самае выдатнае ўдасканаленьне Высоцкага — рэканструкцыя лесапільных ляфэтаў.

— Ляфэты «Болінгер» каштуюць шмат золата, — тлумачыць Высоцкі. — Я задумаўся над гэтым і прыдумаў ляфэт новай канструкцыі. Дырэкцыя ўхваліла маё вынаходзтва. Я сам паехаў у Ленінград на завод «Чырвоны пуцілавец», дзе пад маім кіраўніцтвам адлілі першы лесапільны ляфэт. Адно гэта ўдасканаленьне дало камбінату каля 25.000 руб. эканоміі.

Неўгамонны талент Высоцкага працуе над новымі ўдасканаленьнямі. Ён яшчэ поўны творчай энэргіі, ня гледзячы на свае 52 гады.

***

Лёгка і плаўна рухаецца канвээр-самацяг. Вострымі кіпцюрамі ўхапіў бервяно і нібы цацку якую вязе проста ў вострыя зубы пілаў гатара. Вось тоўстая калода грозна, з нейкай павольнай урачыстасьцю набліжаецца да лесапільнай рамы. Здаецца, яна зараз упрэцца і перетрушчыць усё на сваім шляху. Але, не даходзячы да варштату на мэтры два, упіраецца ў невялікую заставачку і аўтаматычна спыняе рух канвээру.

Нярухомую калоду хутка скочваюць на ваганэткі і падаюць у гатар. Пілы з шумам, нібы морквіну, шастаюць калоду на прыгожыя дошкі — экспарт.

Гэта варштат рамшчыка Гладышава, таго рамшчыка, які сваю вытворчую праграму сыстэматычна выконвае ад 100 да 150 проц. Толькі такія, як Гладышаў, могуць дабіцца такіх рэкордных паказальнікаў працы.

Адразу пасьля дэмабілізацыі з Чырвонай арміі Гладышаў паступіў чорнарабочым на камбінат. Ці-ж мог ён задаволіцца ролькю чорнарабочага, ён камуніст, якому правадыр партыі тав. Сталін прапанаваў у першую чаргу аўладаць тэхнікай?

— Прыглядаўся да работы кваліфікаваных рабочых, наведваў і наведваю зараз тэхнічны гурток, выпісваю тэхнічную часопісь, — адказвае Гладышаў на запытаньне, якім шляхам ён ішоў да аўладаньня сваёй тэхнікі.

І ня толькі гэта. Ён увесь аддаўся вытворчасьці. За ўвесь час работы на камбінаце ў яго няма ні аднаго прагулу, ні аднаго спазьненьня. Ён першы арганізатар усебеларускага сацспаборніцтва рамшчыкаў.

— Як толькі прачытаў у газэце выклік архангельскіх рамшчыкаў, — расказвае Гладышаў, — я тут-жа, у цэху сабраў сваю брыгаду і, абгаварыўшы гэты выклік, мы ўключыліся ў спаборніцтва і выклікалі ўсіх беларускіх рамшчыкаў.

Гладышаў, як лепшы рамшчык Беларусі, быў ня раз прэміяваны, езьдзіў у студзені гэтага году ў Архангельск на зьлёт лепшых рамшчыкаў СССР.

Працяг дакладу тав. Я. А. Якаўлева

Я думаю, што гэта пярэчаньне абсалютна няправільнае. У нас цягі, зразумела, мала, асабліва стала мала ў рэзультаце кулацкага шкодніцтва і несьвядомасьці многіх сялян, якія перад уступленьнем у калгас зьнішчалі скаціну, але ўся бяда ў тым, што і цяперашняя цяга дрэнна скарыстоўваецца.

Была праведзена праверка Новачаркаскага раёну ў часе асеньняй сяўбы, і што-ж там выявілася? з 6.700 працаздольных коняй тут каля 1.000 коняй было занята некарыснымі работамі, у тым ліку было 282 пажарных коні, разьязных для праўленьняў 201 і г. д.

Прыкладаў—вялікая колькасьць. Можна прывесьці вельмі многа прыкладаў таго, што нават у самы напружаны момант с.-г. работ, у ліпені, жніўні і верасьні, фактычна на работах занята толькі частка калгасьнікаў, часта ня больш ½-⅔, большасьць-жа не працуе на с.-г. работах. Значыць справа ня толькі ў цяглавай і ў рабочай сіле, а ў працоўнай дысцыпліне і ў правільным выкарыстаньні цягі.

Цяпер справа стаіць інакш,—замест ранейшых 14,5 млн. аднаасобных гаспадарак мы маем 200 тыс. калгасаў, якія павінны весьці работу пляна і ад якіх мы можам і павінны больш хутка дабіцца масавага ўжываньня элемэнтарных агранамічных правіл.

Мы просім сэсію сваёй пастановай абавязаць кожны РВК устанавіць абавязковае правядзеньне калгасамі агранамічных правіл і за захаваньнем гэтых агранамічных правіл сачыць самым строгім чынам. Зямля дзяржаўная, дзяржава абавязана ўстанавіць некаторыя цьвёрдыя правілы карыстаньня гэтай зямлёй з тым, каб незахаваньне гэтых правіл каралася вымовай, натуральным і грашовым штрафам, грамадзкім ганьбаваньнем, а ў адносінах злосных парушальнікаў, якія псуюць дзяржаўную зямлю, — іншымі, больш сур'ёзнымі спагнаньнямі.

5. Замена кантрактацыі абавязковай пастаўкай збожжа

Нарэшце, з пункту гледжаньня павышэньня ўраджайнасьці я абавязан падкрэсьліць выключнае значэньне мерапрыемстваў партыі і ўраду па скасаваньні існуючай кантрактацыйнай сыстэмы загатовак па збожжы і ўстанаўленьні цьвёрдых абавязацельстваў па здачы збожжа, маючых сілу падатку.

Гэты вагар, хоць я яго прыводжу апошні па ліку, паўтараю, па сваім значэньні зьяўляецца выключна важным.

Значэньне гэтага мерапрыемства ня толькі ў тым, што тут забясьпечваюцца цьвёрда інтарэсы рабоча-сялянскай дзяржавы, якая павінна атрымаць і пры ўсіх умовах атрымае належную частку збожжа для пракармленьня гарадоў і на іншыя патрэбы. Забясьпечваючы інтарэсы дзяржавы, разам з тым гэта сыстэма дзяржаўных паставак, якія маюць сілу падатку, дасьць новы штуршок у барацьбе за павышэньне ўраджайнасьці. На самай справе, пасьля выкананьня збожжавых паставак, разьмер якіх з кожнага гэктару цьвёрда ўстаноўлен, уся тая колькасьць збожжа, якая застанецца ў калгасах, пойдзе на здавальненьне вытворчых і спажывецкіх патрэб калгасьнікаў, а таксама для разгортваньня калгаснага гандлю. Проста кажучы, гэта значыць, што калгас, які лепшай работай дасягнуў лепшага ўраджаю, забясьпечыць сябе і на свае вытворчыя і на свае спажывецкія патрэбы больш збожжа. Калі-ж у рэзультаце неахайнасьці і нядбайнасьці або ў рэзультаце патураньня шкоднікам у тым або іншым калгасе атрымаецца дрэнны ўраджай і ў рэзультаце дрэннага ўраджаю будуць труднасьці з насеньнем і з харчамі,—калгасьнікам не на каго будзе крыўдзіцца, а толькі на самых сябе.

Гэты закон мае вялізарнае палітычнае значэньне. Ён павінен даць штуршок у барацьбе за ўраджай. Ён павінен даць штуршок да ўстанаўленьня севазваротаў, да пабудаваньня пастаянных брыгад, да адбору лепшага насеньня, да захаваньня аграмінімуму, да ўстанаўленьня агранамічнага парадку.

Але зноў-такі і тут, як у любой галіне калгаснай гаспадаркі, самацёкам нічога ня выйдзе. Калі мы справу прадаставім самацёку, калі калгасу не дапаможам, як належыць, што і лепшы закон карысьці не прынясе. Усё залежыць ад таго, у якой меры пры дапамозе гэтага закону нам удасца лепш, чым гэта было да гэтага часу паставіць усю арганізацыйную, усю вытворчую і ўсю агранамічную работу ў калгасах.

Такавы, таварышы, тыя 5 вагароў, якія мы можам поўнасьцю ў калгасах ужо на аснове цяперашняй тэхнікі пусьціць у ход.

Гэтыя вагары:

1) увядзеньне севазваротаў;

2) прымацаваньне ў сувязі з увядзеньнем севазваротаў, вучасткаў да брыгад у кожным полі севазваротаў і ўмацаваньне пастаянных брыгад.

3) пашырэньне гатунковых пасеваў;

4) увядзеньне абавязковых аграправіл і кантроль за іх выкананьнем;

5) замена кантрактацыі абавязковай пастаўкай збожжа.

Гэтыя вагары ў спалучэньні з лепшай арганізацыяй працы, на аснове ўстанаўленьня цьвёрдай дысцыпліны працы, на аснове належнага адпору пралязаючым у калгасы кулаком і падкулачнікам, на аснове разьвіцьця ўдарніцтва і спаборніцтва ў калгасах—дадуць нам магчымасьць рушыць наперад справу павышэньня ўраджаяў.

Аб паляпшэньні работы машына-трактарных станцый

Вы маеце права, таварышы, пасьля сказанага паставіць пытаньне, на якое я ў сваім дакладзе павінен безумоўна даць адказ. Гэта пытаньне аб тым, у якой меры машына-трактарныя станцыі справаўляюцца са сваёй работай.

МТС—гэта важнейшы вагар перабудовы сельскай гаспадаркі на сацыялістычны лад і тэхнічнага пераўзбраеньня калгасаў.

Вы ведаеце, што машына-трактарныя станцыі дасягнулі вялізарных посьпехаў; у тых перамогах, якія мы маем у галіне калектывізацыі і ўздыме калгаснай вытворчасьці—вялізарную ролю адыгралі машына-трактарныя станцыі.

Ёсьць рад МТС, якія ня гледзячы на кароткі пэрыяд свайго існаваньня (пераважная частка МТС створана за апошнія два гады) усю справу паставілі вельмі добра. Я ня буду тут прыводзіць многіх прыкладаў—яны вядомы. Гэтыя прыклады паказваюць, як пры дапамозе машына-трактарных станцый учарайшы бясконны селянін, над якім зьдзекваўся кулак, адразу стаў поўнапраўным удзельнікам самай перадавой мэханізаванай гаспадаркі; як пры дапамозе машына-трактарных станцый, прыняўшых на сябе самую трудную частку палявых работ—калгасьнікі ў паўтары і два разы пашырылі свае пасевы; як пры дапамозе машына-трактарных станцый вырасла таварнасьць калгасаў, дабрабыт калгасьнікаў і чалавечае жыцьцё стала даступным людзям яшчэ 2-3 гады назад ня ведаўшым выхаду з галечы і труднасьцяй дробнай аднаасобнай гаспадаркі.

Пакажу на адну станцыю, якая здавальняюча правяла вытворчую работу, а такіх станцый зусім нямала. Карабейнікаўская МТС Заходня-Сібірскага краю арганізавана два гады назад. Уборку збожжа яна закончыла 30 жніўня, сьціртаваньне—да 3 верасьня, малацьбу і ўборку тэхнічных культур—да 1 верасьня, выканала плян збожжазагатовак да 3 кастрычніка, здаўшы з гэктару збожжавых 3,7 цэнт., да 28 кастрычніка закончыла ссыпку насенных фондаў. Калгасы ў раёне яе дзейнасьці выдалі на працадзень па 3-4 кілёграмы. Такую МТС паважаюць калгасы.

Аднак-жа аб МТС сказана столькі добрага, што вы мне даруеце, калі я на гэтым баку справы падрабязна спыняцца ня буду, спынюся лепш на другім баку, бо справа стаіць так, што ва многіх МТС адсутнічае элемэнтарны парадак у справе арганізацыі гаспадаркі, у выкарыстаньні трактароў і машын, у справе нагляду за тэхнічным станам трактарнага парку. Ва многіх, занадта многіх МТС маюць месца злачынна-нядбайныя адносіны да заданьняў партыі і ўраду, не арганізавана ахова дзяржаўнай маемасьці, не забясьпечаны беражлівыя адносіны да яе, у большасьці МТС да гэтага часу абслугоўваньне калгасаў па лініі агранамічнай пастаўлена зусім нездавальняюча і зусім невыстарчальны клопаты аб павышэньні ўраджайнасьці палёў, якія абслугоўваюцца станцыяй.

Ёсьць і такія машына-трактарныя станцыі, якія ганьбяць імя МТС. Да такіх адносіцца Старашчарбінская МТС на Паўночным Каўказе. У яе дзяржава ўклала звыш 1 млн. руб., між тым яе работа характарызуецца наступным: асеньняя сяўба была праведзена неахайна, а ў пасобных вучастках і па-шкодніцку. Веснавая сяўба цягнулася 42 дні. У рэзультаце такой работы азімая пшаніца дала толькі 2,4 цэнт. Пры такім ураджаі, калі здавалася-б, трэба было змагацца за кожны пуд ураджаю, да 1 студзеня звыш 3 тыс. гэктараў ужо скошанага збожжа заставалася ляжаць у валох. З-за неакуратнай уборкі прапашных, з-за затрыманьня ўборкі прапашных па гэтай МТС, 3 з палов. тыс. гэктараў азімага пасеву было пасеяна на цаліне ў той час, як 5.000 гэктараў з-пад прапашных ня былі скарыстаны. Ці дзіва, што па гэтай МТС быў сарваны плян збожжазагатовак. На 1 студзеня бягучага году плян збожжазагатовак быў выканан толькі на 58 проц. Адначасова плян зябліва быў выканан толькі на 9 проц., азімых пасеяна—70 проц., зладзейства і раскрадваньне збожжа выяўляецца ў дзесятках процантаў.

Як стаіць справа ў гэтай МТС сьведчыць і такі факт, што пры наяўнасьці 4.000 працаздольных у калгасах, якія ёю абслугоўваюцца, не хапіла людзей для малацьбы.

У Палтаўскай МТС вясной 1932 году плян па ворыве быў выканан усяго на 89%, плян веснавой сяўбы — толькі на 66 проц., яшчэ горш стала працаваць гэта МТС пасьля—восеньню 1932 году. Зазяблена толькі 33 проц. пляну, а пасеяна 7 проц. Усяго за вясну 1932 году машыны знаходзіліся ў рабоце 15.000 гадзін, а прастаялі 13.000 гадзін. Галоўная прычына прастояў—няспраўнасьць трактароў, прычэпных прылад, прагулы трактарыстаў. І вясною і ўвосень 1932 г. больш 50% машын выходзілі з майстэрань не адрамантаванымі, і гэта пры наяўнасьці такарнага, стругальнага і сьвідравальнага варштатаў, пры наяўнасьці пастаянных 4 сьлесароў, токара аўтагеншчыка, двух кавалёў, інструментальшчыка і г. д. 6 аграномаў павінны былі кіраваць работай па ворыву, між тым праз кожны мэтр—агрэх. Усю плошчу пасеву глушыць бульнік, сеялі як папала і на чым папала, а складзеныя схемы севазваротаў ляжалі ў папках дырэкцыі, пакрываючыся пылам.

Вось супроць якіх парадкаў у МТС, вось супроць якіх работнікаў МТС, якія ганьбяць ідэю МТС, мы павінны весьці вайну.

Што трэба зрабіць для паляпшэньня работы МТС?

1. Асноўнае значэньне тут у бліжэйшы час адыгрываюць палітаддзелы. Вам усім вядома пастанова пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б) па пытаньні аб палітаддзелах. Для іх ЦК адбірае праверэных лепшых людзей. Палітаддзелы МТС павінны дапамагчы МТС ачысьціцца ад клясавых ворагаў, павінны дапамагчы МТС у справе іх ператварэньня ў цэнтры ня толькі гаспадарча-тэхнічнага, але і палітычна-арганізацыйнага кіраўніцтва калгасамі.

2. Вялікае значэньне ў справе паляпшэньня работы МТС павінен адыграць пераход да аплаты калгасамі работы МТС натурай з долі ўраджаю. У сучасны момант МТС аплачваюцца калгасамі па цьвёрда-ўстаноўленых расцэнках незалежна ад разьмеру ўраджаю. Мы просім Цэнтральны Выканаўчы Камітэт скасаваць гэту сыстэму і замяніць яе аплатай натурай у пэўным процанце ўраджаю з тым, каб такім чынам павысіць зацікаўленасьць МТС у павышэньні ўраджайнасьці і іх адказнасьць за становішча гаспадаркі ў калгасах. На жаль, да гэтага часу занадта шмат МТС яшчэ ідуць па тэй лініі, каб набраць гэктараў па-больш, а што на гэтых гэктарах вырасьце—пустазельле ці пшаніца,—гэта, моў, іх не датычыць.

3. Трэцяе пытаньне зьвязанае з пытаньнем аб ураджайнасьці. Гэта пытаньне аб пастаноўцы ў МТС усёй справы агранамічнага абслугоўваньня калгасаў. Ня гледзячы на тое, што ў МТС сканцэнтравана больш 8 тыс. аграномаў, трэба проста сказаць, што ва многіх выпадках гэтыя аграномы працуюць дрэнна, а галоўнае—імі дрэнна кіруюць МТС і зямельныя органы, у рэзультаце чаго дапамогі сапраўднай калгасам у справе агранамічных мерапрыемстваў з боку МТС няма.

Раз мы пастанаўляем устанавіць у раёнах абавязковыя аграправілы для ўсіх калгасаў, дык само сабой зразумела, што ў першую чаргу яны павінны будуць знайсьці застасаваньне ў тых калгасах, якія абслугоўваюцца МТС.

Асабліва вялікая адказнасьць МТС у справе ўстанаўленьня правільных севазваротаў.

І ў справе зьнішчэньня пустазельля, і ў справе ачысткі насеньня, і ў справе вывазкі гною на палі, і ў справе захаваньня ўстаноўленых норм высеву і перш за ўсё ў справе забесьпячэньня належнай апрацоўкі зямлі, патрэбнага ворыва,—роля МТС будзе асабліва вялікая. Я павінен тут падкрэсьліць неабходнасьць адпору шкоднай тэорыі перавагі мелкага ворыва, якая, на жаль, знайшла сабе прыхільнікаў у Трактарацэнтры і пад сьцягам якой ва многіх выпадках шкодніцкія элемэнты псавалі зямлю.

Калі мы хочам, каб МТС па-сапраўднаму кіравалі калгасамі па лініі агранаміі, трэба ў першую чаргу прымусіць іх апрацоўваць зямлю, як трэба.

4. Чацьвертае пытаньне тут—гэта пытаньне аб прывядзеньні ў парадак трактарнага парку і яго рамонце. Тут справа стаіць вельмі дрэнна. Той факт, што на зіму амаль увесь трактарны парк ставіцца ў капітальны рамонт, адзін сьведчыць аб тым, наколькі неабходна сур'ёзна палепшыць работу з трактарным паркам. Спэцыяльная камісія Цэнтральнага Камітэту партыі праверыла пастаноўку справы з рамонтам трактарнага парку і моцна пракрытыкавала—і справядліва пры гэтым пракрытыкавала,—за гэта Наркамзем і машына-трактарныя станцыі.

Тут пытаньне ідзе аб тым, каб паставіць работу трактарнага парку на рэйкі сапраўды арганізаванай буйнай гаспадаркі з тым, каб была забясьпечана пісьменная тэхнічная прыёмка трактароў з рамонту, быў забясьпечан сапраўды тэхнічны кантроль за работай трактарыстаў па лініі абыходжаньня з гаручым, па лініі скарыстаньня трактароў, было забясьпечана снабжэньне запаснымі часткамі і беражлівыя адносіны да скарыстаньня запасных частак і г. д.

Гэтага не дасягнеш адразу, гэтага ня вырашыш загадамі. Тут патрабуецца вялікая арганізацыйная работа, вялікая дапамога людзьмі з боку прамысловасьці для таго, каб гэту справу прывесьці ў належны парадак.

5. І, нарэшце, апошняе пытаньне тут — гэта пытаньне аб кадрах.

Кадры ў нас яшчэ пакуль слабыя і невыстарчальныя. Між тым у МТС нам патрэбны людзі ў якасьці кіраўнікоў, якія ня былі-б хвастамі ў шкоднікаў, якія аўладалі-б тэхнікай агранаміі, буйнай гаспадаркі, якія ўмелі-б згуртоўваць на калгасных пытаньнях лепшых калгасьнікаў. Такія людзі адразу не нараджаюцца, а выхоўваюцца на справе, выхоўваюцца на вопыце.

На службу МТС тут павінна быць у асноўным пастаўлена вялізарная сетка створаных за апошнія гады навучальных устаноў (у нашых с.-г. ВНУ навучаецца 61 тыс. чалавек супроць 28 тыс. у 1928 г.; у тэхнікумах — 163 тыс. чалавек супроць 12 тыс. у 1928 г.). Апрача таго пастановай ЦК партыі на службу сельскай гаспадаркі перш за ўсё па лініі МТС пастаўлены былыя камвузы, якія ператвораны ў камуністычныя с.-г. школы. Адтуль дзесяткі тысяч людзей пойдуць на кіраўніцтва машына-трактарнымі станцыямі і для паляпшэньня іх работы. Трэба зноў такі толькі забясьпечыць належнае выхаваньне гэтых кадраў з тым, каб біць горшых і па-сапраўднаму падтрымліваць, прэміяваць лепшых.

Такавы практычныя задачы, над якімі трэба працаваць для таго, каб яшчэ больш вырасла значэньне МТС, як вагара перабудовы сельскай гаспадаркі на сацыялістычны лад і тэхнічнага пераўзбраеньня калгасаў.

Такавы вагары, якія мы павінны пусьціць у ход поўнасьцю для таго, каб значэньне МТС яшчэ больш вырасла, для таго, каб дрэнныя МТС сталі рэдкім выключэньнем, а добрыя — звычайным правілам.

У гэтай-жа сувязі я павінен падкрэсьліць неабходнасьць сапраўднага паляпшэньня работы зямельных органаў. Апарат зямельных органаў працуе пакуль яшчэ ў большасьці выпадкаў дрэнна. Галоўнае — ён ня ведае калгасаў. Між тым, каб калгасамі кіраваць — трэба яго ведаць, трэба ведаць яго труднасьці, яго слабыя і моцныя бакі, кіраваць ім не ад кампаніі да кампаніі, а кіраваць так, як кіруюць прамысловыя органы заводамі з дня ў дзень, канкрэтна, з улікам усіх яго здольнасьцяй як у галіне тэхнікі вытворчасьці, так і ў галіне арганізацыі працы.

⁂

Праз паўтары месяцы на поўдні, праз два — два з паловай у рэшце Саюзу мы будзем сеяць, мы ўступім у першую вясну другой бальшавіцкай пяцігодкі. Перад нашай краінай стаіць задача — засеяць 95 млн. гэктараў. Мала таго, стаіць задача засеяць больш добраякасна, чым гэта было ў мінулыя гады з тым, каб забясьпечыць павышэньне ўраджаю.

Цэнтральны Камітэт партыі і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР ужо папярэдзілі ў пастанове аб пасеўнай кампаніі на Паўночным Каўказе аб тым, што ў часе збору насеньня і веснавой сяўбы яшчэ могуць паўтарацца факты кулацкага сабатажу і шкодніцтва.

Сэсія безумоўна падтрымае прапанову, якая ўносіцца намі аб тым, каб да асоб, злоўленых у сабатажы сельска-гаспадарчых работ і зборы насеньня, да асоб, якія па-шкодніцку перапамяншаюць нормы высеву і шкодзяць у рабоце па ворыве — сяўбе, знарок ламаюць трактары і машыны, зьнішчаюць коняй, ужываць як да раскрадальнікаў калгаснай маемасьці дэкрэт ад 7 жніўня 1932 г. аб ахове грамадзкай уласнасьці.

Сапраўдная праграма работы ў вёсцы і палітычнай і гаспадарчай работы дана ў прамове правадыра нашай партыі і краіны тав. Сталіна. Указаньні тав. Сталіна аб неабходнасьці пільнасьці да клясавага ворага, аб ліквідацыі самацёку ў галіне кіраўніцтва калгасамі; аб адказнасьці партыйных і савецкіх органаў за становішча калгасаў; аб выгнаньні з калгасаў шкодніцкіх элемэнтаў, якія прабуюць у радзе выпадкаў ператварыць калгасы ў прыкрыцьцё для сваёй антысавецкай работы; аб ператварэньні калгасаў у сапраўды бальшавіцкія калгасы; аб выхоўваньні сапраўдных бальшавіцкіх кадраў у калгасах; аб ператварэньні МТС у органы ня толькі гаспадарчага, але і палітычнага кіраўніцтва калгасамі; аб барацьбе з элемэнтамі, якія дэмагагічна прабуюць распальваць прыватна-ўласьніцкія імкненьні калгасьнікаў са стратаю для грамадзкіх пачаткаў, са стратаю інтарэсам дзяржавы — даюць выразную палітычную і практычную праграму работы ў вёсцы на вялікі гістарычны пэрыяд. Такавы ўмовы ўмацаваньня калгасаў як сацыялістычных прадпрыемстваў і далейшага ўздыму сельскай гаспадаркі, пастаўленыя тав. Сталіным перад усімі намі, работнікамі сельска-гаспадарчай вытворчасьці і перад кожным работнікам партыі і саветаў, якія працуюць у вёсцы.

Ужо ў працэсе барацьбы за пасьпяховае ажыцьцяўленьне веснавой пасеўнай кампаніі 1933 г. усе гэтыя ўмовы т. Сталіна павінны стаць зброяй барацьбы ў руках ня толькі партыйцаў, але і ўсіх лепшых сумленных калгасьнікаў, якія балеюць за калгасную справу.

Усё пытаньне ў тым, каб ужо гэтай вясной у працэсе падрыхтоўкі і разгортваньня веснавой пасеўнай кампаніі гэтыя ўмовы знайшлі магчыма шырокае прыстасаваньне.

Мы ўступаем у новую сяўбу з арміяй калгасьнікаў, якія маюць ужо вялікі вопыт. Гэты ўзрастаючы вопыт сялян, што ўступілі на сацыялістычны шлях, зьяўляецца лепшай зарукай таго, што мы здолеем перамагчы ўсе труднасьці веснавой сяўбы.

Пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, ідучы ленінскім шляхам, на чале з нашым правадыром, кіраўніком, настаўнікам, лепшым ленінцам тав. Сталіным калгасы стануць сапраўды бальшавіцкімі. Саюз рабочай клясы і працоўнага сялянства яшчэ больш умацуецца. Сацспаборніцтва і ўдарніцтва ахопіць новыя мільёны калгасьнікаў. На аснове ўмацаваньня грамадзкай працоўнай дысцыпліны новыя дзесяткі тысяч калгасаў, а потым і большасьць іх справяцца з труднасьцямі росту і стануць у рады калгасаў рэнтабельных і карысных, якія падымаюць дабрабыт сваіх членаў да ўзроўню, недаступнага ня толькі серадняку — аднаасобніку, але і буйнай капіталістычнай гаспадарцы. **(Бурныя апллёдысмэнты).**

Інфармацыйнае паведамленьне

1 лютага пачала работу ўсесаюзная нарада камсамолу па пытаньнях удзелу ў веснавой пасеўкампаніі. Нарада заслухала даклад тав. КОСАРАВА аб задачах камсамолу ў падрыхтоўцы да сяўбы. Вечар 1 лютага і ўвесь дзень 2 лютага былі прысьвечаны спрэчкам па дакладу тав. Косарава.

2 лютага вечарам на нарадзе прысутнічалі т. т. СТАЛІН і МОЛАТАЎ. Спатканы бурнай авацыяй удзельнікаў, тав. Сталін выступіў з прамовай аб практычных задачах работы камсамолу ў сувязі з веснавой сяўбой.

5 лютага—апошні тэрмін ссыпкі насеньня

„Выкананьне пляну ссыпкі насенных і страхавых фондаў будзе лічыцца скончаным толькі тады, калі ўсё насеньне будзе ачышчана, адсартавана і гатова да сяўбы“ (З пастановы бюро ЦК КП(б)Б)

ЗА ШЫЛЬДАЙ КАЛГАСУ

У прамове «аб рабоце на вёсцы» на студзеньскім пленуме ЦК і ЦКК УсеКП(б) тав. Сталін, між іншым, падкрэсьліў, што некаторыя партыйныя работнікі часамі шукаюць клясавага ворага старым мэтадам і ўяўляюць сабе кулака, які некалькі год таму назад маляваўся на плякаце. Часта шукаюць кулака нават там, дзе яго няма.

Гэта лепш за ўсё пацьвярджаецца на практыцы Клічаўскага раёну як у часе загатовак, так і зараз, пры падрыхтоўцы да веснавой сяўбы і ссыпцы насенных фондаў.

Калгасы раёну ссыпалі насеньне: на збожжавых на 80 проц., па бульбе — на 84 проц. і па тэхнічных культурах — на 91,5 проц. Калі прыняць пад увагу, што збожжавыя культуры трэба яшчэ ачысьціць, дык процант ссыпкі насеньня зьменшыцца.

У радзе калгасаў кулакі вядуць настойлівую барацьбу супроць ссыпкі насенных фондаў. Характэрна, што за апошняга часу гэтыя кулакі карысталіся падтрыманьнем раённых работнікаў.

Для прыкладу возьмем камуну імя **Карла Маркса.** На сходзе камуны пры абмеркаваньні пляну веснавой сяўбы старшыня **Скірмант** выступіў з заявай аб тым, што плян «нерэальны», бо ў калгасе няма столькі насеньня. Плян ня быў прыняты і яго вярнулі ў раён. Між тым у камуне разбазарана 5 тон збожжа. Скірмант, выступаючы супроць пляну, выконваў волю клясавых ворагаў і кулакоў, якія пралезьлі ў камуну. Вось яны: **Глінскі** Франц — «арганізатар» камуны, былы дваранін, старшыня царкоўнага савету, у гады грамадзянскай вайны паслаў свайго сына ў рады белапольскай арміі для барацьбы з бальшавікамі; **Дзехцяронка,** які да калектывізацыі меў 30 га зямлі і два млыны; **Андзерсон Ю.,** які меў 120 га зямлі; **Зэрын А.** — да калектывізацыі меў 40 га зямлі і бакалейную краму.

У камуне ня раз бывалі кіраўнікі раёну — сакратар РК КП(б)Б т. **Іпатаў,** яго намесьнік **Левановіч** і старшыня РВК **Грыбаедаў.** Тут-жа ў камуне жывуць старшыня Грыбавецкага сельсавету **Мароз,** сакратар парт'ячэйкі **Гілер.**

Аб цёплай кампаніі, якая хавалася за шыльдай камуны, камунар Стрыпатко яшчэ летась пісаў у насьценгазэце. За гэта ён быў зьбіт кулаком Дзехцяронкам. Але раённае кіраўніцтва ўпарта ня бачыла клясавага ворага і зьвяло гэту справу да звычайнай вясковай бойкі.

Калгас **«Новы сьвет»,** Убалаўскага сельсавету, павінен засеяць 117 га. Атрымаўшы заданьне, старшыня калгасу **Стаянкоўскі** залемантаваў:

«Больш 50 га насеяць ня можам, калгасьнікі галадаюць»...

Стаянкоўскі выконваў волю кулакоў і падкулачнікаў, якія захаваліся ў калгасе: член праўленьня Цмых — цьвёрдазаданьнік, Оргіч І. — сын раскулачанага, Кузьміч С. і Цішкевіч З. — абкладзеныя індывідуальным падаткам.

А сапраўдныя калгасьнікі—беднякі і серадпякі — пасьля выкрыцьця клясава-варожых элемэнтаў у калгасе ня толькі прынялі плян сяўбы ў 113 га, а нават павялічылі яго на 5 га.

— Для пасеву насеньня хопіць! Хлусьня тое, што мы без хлеба,—так заяўлялі калгасьнікі ў сваіх выступленьнях на агульным сходзе.

Калгас «Ільліч» таксама ня прыняў пляну сяўбы, матывуючы тым, што няма насеньня. І сапраўды насеньне разбазарана. Калгас нават ня выканаў сваіх абавязкаў перад дзяржавай і недадаў 3 цэнтнэры збожжа. І ня дзіва, у калгасе знайшлі прытулак 10 цьвёрдазаданьнікаў і два індывідуальна ападаткаваныя. Цікава спыніцца на тым, чым яны былі раней. Возьмем, напрыклад, **Зайцава.** Да калектывізацыі ён меў 60 га зямлі, зараз — член праўленьня калгасу. **Гарбачоў М.** меў 15 га зямлі, 7 кароў, ваўначоску. Сын яго, Аверка, зараз займае дзьве пасады: ён сакратар камсамольскай ячэйкі і рахункавод калгасу. Або возьмем **Хахлова.** Да калектывізацыі ён меў 22 га зямлі, 8 [illegible] і карыстаўся наймовай сілай. Зараз Хахлоў — член праўленьня, [illegible] сыноў Хахлова — члены камсамольскай ячэйкі калгасу.

Таму зусім зразумела, чаму ў калгасе «Ільліч» разбазарана насеньне і чаму ня прыняты плян сяўбы.

У калгасе **«Бярозавае балота»** (але назва чаго варта!) старшынёй зьяўляецца былы бандыт, кулак **Крыскавец,** які раней меў 30 дзесяцін зямлі. З гэтага калгасу выгналі ўсю беднату, каб лягчэй можна было раскрадаць калгасную маемасьць. Крыскавец увесь час заяўляў аб тым, што пляны сяўбы ня могуць быць выкананы з-за адсутнасьці насеньня. Між тым нядаўна ў калгасе было выяўлена 200 пудоў схаванага збожжа.

Зараз уся шкодніцкая работа клясавых ворагаў у сельсаветах і калгасах Клічаўскага раёну ўскрываецца. Толькі на працягу двух тыдняў было выкрыта 140 кулакоў, якія пралезьлі ў калгасы. У сувязі з ачышчэньнем калгасаў ад клясава-варожых элемэнтаў, 200 аднаасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак уступілі ў калгасы. У раёне арганізаваны чатыры новыя калгасы.

Але, ня гледзячы на гэта, тэмпы падрыхтоўкі да веснавой сяўбы зусім слабыя. У калгасах не вядзецца масавай работы. Аднаасобныя гаспадаркі зусім выпалі з поля зроку раённых арганізацый. Кулак, які прытаіўся ў калгасах, яшчэ не дабіт і аказвае ўпартае супраціўленьне падрыхтоўцы да сяўбы.

Раённыя-ж работнікі часта не заўважалі і не заўважаюць кулацкіх манэўраў, часамі ідуць на повадзе ў кулака. Толькі гэтым можна тлумачыць тое, што калгасы Клічаўскага раёну яшчэ ня скончылі ссыпкі насенных і страхавых фондаў.

Манькоў.

У Боркавічах не заўважалі кулацкіх манэўраў

ДРЫСА. (Наш кар.). Боркавіцкі сельсавет вось ужо на працягу тыдню са ссыпкай насеньня топчыцца на месцы. Ссыпана 40,5 проц. збожжавых культур, 32,6 проц. тэхнічных і 40 проц. бульбы.

На нарадзе сельсавецкага актыву 21 студзеня выявіліся прычыны такога становішча. Усе захапіліся суцэльнай калектывізацыяй, але аб насенных і страхавых фондах забылі. Калі гаварылі аб насеньні, дык між іншым.

Сакратар парт'ячэйкі Боркавіцкага ільназаводу тав. **Палякоў** самазадаволена прынёс у сельсавет пратакол агульнага сходу вёскі Забор'е. У пратаколе запісана: «аднагалосна арганізаваць калгас, прасіць дзяржаву даць ільнанасеньне».

Такі-ж калгас без насеньня «арганізаваў» у вёсцы Буракова член партыі тав. Новікаў.

У выніку такога захапленьня боркавіцкіх кіраўнікоў, у калгасы, побач з працоўнымі аднаасобнікамі, якія добрасумленна выканалі ільназагатоўкі, поўнасьцю ссыпаюць насенныя фонды, імкнуцца пралезьці і варожыя элемэнты, сабатажнікі загатовак, якія разбазарваюць насеньне, спэкулююць ім і г. д. А боркавіцкія партыйцы не заўважаюць гэтага манэўру клясавага ворага.

Партыйная ячэйка саўгасу Боркавічы пытаньнямі ссыпкі насенных і страхавых фондаў зусім ня цікавіцца. Член партыі Сарока заявіў: «пакуль не раздам цукерак рабочым саўгасу, да таго часу займацца насеньнем ня буду». І «раздаваў» ён гэтыя цукеркі некалькі дзён.

У апошнія дні старшыня Боркавіцкага сельсавету Яцкевіч зразумеў, што насеньне зьяўляецца асноўнай матар'яльнай базай надыходзячай сяўбы, але вывадаў з гэтага не зрабіў.

М. Л.

Перамога заваявана ў жорсткіх клясавых баёх

ВУШАЧЫ. ГЛЫБАЧАНСКАЯ ПАРТ'ЯЧЭЙКА ПАКАЗАЛА ПРЫКЛАД ТАГО, ЯК ТРЭБА ЗМАГАЦЦА ЗА ВЫКАНАНЬНЕ ПЛЯНАЎ ЗАГАТОВАК.

ЖОРСТКАЯ КЛЯСАВАЯ БАРАЦЬБА РАЗГАРНУЛАСЯ ВАКОЛ ЗАГАТОВАК. КУЛАКІ, ЗАМОЖНІКІ, КУЛАЦКІЯ АГЕНТЫ ЎСІМІ СПОСАБАМІ ІМКНУЛІСЯ САРВАЦЬ ВЫКАНАНЬНЕ ПЛЯНУ. ЧЛЕН СЕЛЬСАВЕТУ ІВАНЬКОВІЧ, ЦЬВЁРДАЗАДАНЬНІКІ ПАБОЙКІН, [illegible]ЧКІН, КРУПСКІ ІЛЬЛЯ ХАВАЛІ ІЛЬНАВАЛАКНО І НЕ ЗДАВАЛІ ЯГО ДЗЯРЖАВЕ. ШМАТ ІЛЬНУ БЫЛО РАСКРАДЗЕНА Ў КАЛГАСАХ ІМЯ СТАЛІНА, «НОВЫ ШЛЯХ» І «НАША СІЛА».

ПАРТЫЙНАЯ ЯЧЭЙКА І СЕЛЬСАВЕТ ВЫКРЫЛІ САБАТАЖНІКАЎ І РАШУЧА ЎДАРЫЛІ ПА ІХ. ЧЛЕН СЕЛЬСАВЕТУ ІВАНЬКОВІЧ, ЯКІ ДАПАМАГАЎ КЛЯСАВА-ВАРОЖЫМ ЭЛЕМЭНТАМ, ПРЫЦЯГНУТЫ ДА АДКАЗНАСЬЦІ.

ДЗЯКУЮЧЫ ЎЦЯГНЕНЬНЮ АКТЫВУ Ў РАБОТУ І РАШУЧАЙ БАРАЦЬБЕ З САБАТАЖНІКАМІ, ГЛЫБАЧАНСКІ СЕЛЬСАВЕТ ДАБІЎСЯ ПЕРАМОГІ Ў ІЛЬНАЗАГАТОЎКАХ.

ЧЛЕН СЕЛЬСАВЕТУ АНТОН КРУПСКІ З ВЁСКІ ВАСІЛЕВІЧЫ ПЕРШЫМ ПАКАЗАЎ ПРЫКЛАД ТАГО, ЯК ТРЭБА ЗМАГАЦЦА ЗА ЛЁН. ЯШЧЭ ДА 5 СТУДЗЕНЯ ВЁСКА ВАСІЛЕВІЧЫ ВЫКАНАЛА ПЛЯН ІЛЬНАЗАГАТОВАК НА 100 ПРОЦАНТАЎ.

ВЫКАНАЎШЫ СВАЕ АБАВЯЗКІ ПЕРАД ДЗЯРЖАВАЙ ПА ЎСІХ ВІДАХ ЗАГАТОВАК, АДНААСОБНІКІ — БЕДНЯКІ І СЕРАДНЯКІ ГЭТАЙ ВЁСКІ ЎЛІЛІСЯ Ў КАЛГАС ІМЯ СТАЛІНА.

ПРАЧКІС.

Кулацкі „букет“

На старонках гомельскай раённай газэты і ў зводках райзямаддзелу можна было бачыць, што Прыбораўскі сельсавет — адзін з адстаючых як па збожжазагатоўках, так і па стварэньні насенных фондаў.

Былі дні, калі ў сельсавеце процант выкананьня заданьняў дзяржавы доўгі час трымаўся на пункце замярзаньня.

Найбольш выразна гэта адчувалася ў самых Прыборах, у калгасе імя Калініна. Гэты калгас яшчэ за мінулы год вінен быў дзяржаве 4.000 кгр. насеннай пазыкі, але вярнуць пазыку ў калгасе і ня думалі.

— Хіба тут да пазыкі, калі самім есьці няма чаго, — енчылі кіраўнікі гаспадаркі і сельсавету.

— Ні аднаго зярняці не дамо дзяржаве, — дэкляраваў старшыня калгасу, кандыдат партыі, **Матылёў** Міхась.

А ў адказ на гэта чулася рэха з раёну:

— Што-ж, братцы. На няма і суда няма, — адгукваўся старшыня райкалгассаюзу Герасіменка. — Раз ня можаце, дык ня можаце. Падавайце заяву, а мы вам дапаможам...

І збожжа ня ішло.

Тады ў Прыборы выехала брыгада рабочых чыгуначнікаў. Тады, упяршыню за некалькі год, у Прыборах была праведзена некалькі сходаў беднаты. Былой беднаты ды батрацтва, а зараз калгасьнікаў.

Курс брыгады на сапраўдных калгасьнікаў ня прымусіў доўга чакаць рэзультатаў. Неўзабаве было ўстаноўлена, **што калгас імя Калініна пры ўмове стопроцантнай ссыпкі насенных і страхавых фондаў і поўнага звароту дзяржаве леташняй пазыкі будзе мець яшчэ каля 10 тон збожжа.**

Сходы беднаты дапамаглі брыгадзе яшчэ і ў іншым. Яны ўскрылі карэньні сабатажу. Ня гледзячы на тое, што сакратар сельсавету, да рэчы, «кандыдат партыі», **Марозаў** заўсёды сьцьвярджаў, што: «у нас кулакоў няма, а ёсьць толькі вышэй серадняцкія (?) гаспадаркі», былыя беднякі і батракі-калгасьнікі заявілі і ўскрылі іншае.

У калгасе аказаліся:

трое былых прамысловцаў-кулакоў — браты **Даўгалевы,** якія ўступілі ў калгас разам са сваім... паравым млынам, зараз працуюць калгаснымі... млынарамі і разбазарваюць памольны збор;

шэсьць моцных кулакоў і

дваццаць шэсьць цьвёрдазаданьнікаў.

І ўсе яны карысталіся асаблівай павагай у кіраўнікоў сельсавету, калгасу, у «камуністаў» прыборскіх:

— Працавітыя яны вельмі, — кажа «камуніст» **Цыкуноў,** — нельга нам без іх абыйсьціся.

— Мы іх ня выключалі таму, — растлумачвае старшыня сельсавету Шапараў (таксама «камуніст»), — што хацелі выкарыстаць для ўборкі, як працавітых гаспадароў...

А, між іншым, гэты самы Шапараў, што так клапаціўся аб кулаках, абвешаны з ног да галавы зброяй (уладар «нагана», браўнінга, урэза і 2-х паляўнічых стрэльбаў!), ня раз заходзіў у хаты беднякоў-аднаасобнікаў, у хаты партызан і трасучы ім каля вачэй «наганам» казаў:

— Здавай усё дзяржаве, сукін сын, а то...

... Дык вось за сьпіною ў гэтых герояў права-«лявацкай» практыкі жылі кулакі, займалі адказныя пасады ў калгасе, сабатавалі дзяржаўныя мерапрыемствы і... і нават эксплёатавалі былых сваіх батракоў.

Так, Марозаў Назар, што раней (і цяпер) ніводнага дня не пражыў без батрака, меў у свой час сваёй і арандаванай зямлі звыш 15 га, 7-8 кароў і інш., уступіў (адным з першых!) у калгас імя Калініна толькі з адной [illegible] цялушачкай і з... батраком і батрачкай. Першы — нібы сын, а другая — нібы... жонка (акрамя сапраўднай жонкі, заўзятай эвангелісткі).

І жыве ён так: батракоў у калгас на работу пасылае, сабе працадні залічвае, ды авансы бярэ, а жонка яго... богу моліцца...

Ня горшы і ня лепшы за Марозава Назара і Марозаў Паўла. Раней ён меў каля 20 га зямлі, а зараз... у калгасе коняй даглядае.

Пабудзіць яго, бывае, калгасьнік поўначы — каня здаць, тут і вылазіць з яго кулак наверх:

— Эх, лепш-бы я табе сто рублёў даў, абы толькі ня будзіў ты мяне...

Такі-ж рахункавод, такі-ж загадчык малочнай фермы. Такія-ж і некаторыя члены сельсавету. Адным словам, цёплая кампанія.

Рабочая брыгада зрабіла сваю справу. Загатоўкі выкананы, насенфонды ссыпаны, кулакі выключаны з калгасу, а «камуністы» — Шапараў, Цыкуноў, Марозаў і інш. пастановай тройкі ГКК ад 6/І-1933 г. выключаны з партыі.

Трэба чакаць, што такое-ж пакараньне чакае Герасіменку, што прыборскія кулакі і іх агенты пазнаюць сілу пралетарскага суда.

Віт. Даль.

АДОЗВА ГІТЛЕРА ДА ГЕРМАНСКАГА НАРОДУ

БЭРЛІН, 2. Агенцтва Вольфа апублікавала адозву рэйхсканцлера Гітлера да германскага народу. У адозьве гаворыцца: «Нацыянальны ўрад бачыць сваю вярхоўную задачу ў адна ўленьні духоўнага і валявога адзінства нашага народу. Ён зноў зробіць нацыянальную дысцыпліну кіруючай асновай нашага жыцьця. Ён вырашыць вялікую задачу рэарганізацыі гаспадаркі пры дапамозе двух вялікіх чатырохгадовых плянаў. На працягу чатырох год павінна быць пакончана з галечай нямецкага селяніна. На працягу чатырох год павінна быць пераможана беспрацоўе. Адначасова землі і абшчыны павінны быць дзяржаваю саніраваны ў кіраўнічых і падаткова-тэхнічных адносінах. Краявугольным каменьнем гэтай праграмы зьяўляецца **абавязковая працоўная павіннасьць і перасяленцкая палітыка.**

У галіне замежнай палітыкі нацыянальны ўрад бачыць сваю вышэйшую місію ў ахове жыцьцёвых правоў і забясьпечаньняў свабоды нашага народу. Ён будзе дапамагаць увесьці ў супрацоўніцтва з іншымі народамі нашу дзяржаву на роўнапраўнай і роўнацэннай аснове. Ён далей будзе выступаць за захаваньне і ўмацаваньне міру.

Мы былі-б шчасьлівымі, калі-б сьвет шляхам абмежаваньня сваіх узбраеньняў зрабіў ніколі больш непатрэбным узмацненьне нашых уласных узбраеньняў. Прадпасылкай для палітычнага і гаспадарчага адраджэньня Германіі зьяўляецца пераможаньне камуністычнага разлажэньня Германіі. З прычыны таго, што цяперашні рэйхстаг няздольны падтрымаць нашу работу, мы заклікаем германскі народ даць нам чатыры гады часу для работы і потым судзіць нас».

***

Тэрорам, застасаваньнем усёй сілы дзяржаўнага апарату і фашысцкіх штурмавых атрадаў намерана германская буржуазія загнаць камуністаў у падпольле, пазбавіць іх здольнасьці згуртоўваць масы для супраціўленьня наступленьню капіталу. Адгэтуль патрабаваньне разгрому кампартыі.

Новы ўрад заяўляе, што ён намеран вывесьці краіну з крызісу. Прадпасылкай гэтага ён лічыць «перамаганьне камунізму». Гэта азначае, што ГЕРМАНСКАЯ БУРЖУАЗІЯ НАМЕРАНА ШЛЯХАМ РАЗГРОМУ ЭКАНАМІЧНАЙ І ПАЛІТЫЧНАЙ МАГУТНАСЬЦІ РАБОЧАЙ КЛЯСЫ ЗАБЯСЬПЕЧЫЦЬ ЗАХАВАНЬНЕ І ЎМАЦАВАНЬНЕ СВАЁЙ ДЫКТАТУРЫ.

Другім цэнтральным пунктам урадавай адозвы зьяўляецца эканамічная праграма выхаду з крызісу. Тут адозва зьяўляецца вельмі скупой. Яна абяцае толькі забясьпечыць выхад з крызісу шляхам арганізацыі двух «вялікіх чатырохгадовых плянаў». Аб задачах другога па ліку чатырохгадовага «пляну» нічога не гаворыцца. Затое першы 4-гадовы «плян» абяцае германскім працоўным «малочныя рэкі і кісельныя берагі».

Ён абяцае пакласьці канец зьбядненьню сялянства і перамагчы беспрацоўе. Гэта капіталістычная «чатырохгодка» зьяўляецца буржуазнай утопіяй, разьлічанай на поўлю галасоў. Тая акалічнасьць, што ўрад абяцае стварыць чатырохгадовы плян, сьведчыць аб тым, які вялізарны ўплыў і ўражаньне зрабіў пяцігадовы плян краіны пралетарскай дыктатуры і яго посьпехі на найшырэйшыя масы нямецкіх працоўных. Плян для капіталістычнай гаспадаркі з яе анархіяй вытворчасьці, з яе барацьбой усіх супроць усіх—сапраўды круглы квадрат, «сапоги в смятку».

Ні аб якім пляніраваньні капіталістычнай гаспадаркі ня можа быць і гутаркі. Калі гэта рэакцыйная ўтопія ставіцца ў якасьці галоўнай дзейнасьці новага ўраду, дык, зразумела, толькі для таго, каб даць масам, змучаным беспрацоўем, руйнаваньнем, крызісам, дэмагагічны пёзунг, ашуканчую пэрспэктыву.

Як абяцае адозва ліквідаваць галечу нямецкага селяніна, прыдушанага цяжкім прэсам аграрнага крызісу, зьнішчыць беспрацоўе?

У адозьве аб гэтым сказана вельмі мала. Галечу селяніна ўрад абяцае ліквідаваць шляхам «саніраваньня» дзяржаваю зямель і абшчын у «кіраўнічых і падаткова-тэхнічных адносінах». Гэта туманная фармулёўка павінна азначаць абяцаньне падатковых ільгот і субсыдый сельскай гаспадарцы. Германскія працоўныя ведаюць, чаго гэта варта.

Адозва абяцае ліквідаваць беспрацоўе шляхам увядзеньня абавязковай працоўнай павіннасьці і «поўнай перасяленцкай палітыкі». Гутарка ідзе відавочна аб тым, каб прымусіць гарадзкіх беспрацоўных працаваць на памешчыка за жабрачую зарплату.

Другі цудоўны сродак—працоўная павіннасьць. Фашысты пастараюцца заперці беспрацоўных, як аб гэтым адкрыта гаворыць праграма нацыянал-сацыялістаў, у спэцыяльныя казармы і пасёлішчы, дзе будзе панаваць ваенная дысцыпліна.

Так абацяе германская буржуазія вырашыць зараз праблему беспрацоўя, выхад з крызісу. Гэтым яна думае адначасова пазбавіцца ад абурэньня мас, ад небясьпекі стварэньня адзінага фронту працуючых і беспрацоўных, ад небясьпекі пралетарскай рэвалюцыі.

Адкуль германскі ўрад думае атрымаць усе гіганцкія сродкі, якія неабходны для ажыцьцяўленьня гэтых плянаў барацьбы супроць пагрозы пралетарскай рэвалюцыі і беспрацоўя?

Адозва аб гэтым не гаворыць. Адказ дае праграма нацыянал-сацыялісцкай і нацыяналісцкай партый, якая патрабуе адмаўленьня ад залатога стандарту і правядзеньня інфляцыі. «Нацыянал-сацыяліст,—гаворыцца ў праграме нарысаў,—патрабуе адмаўленьня Германіі ад залатога стандарту». Так ці інакш, з інфляцыяй ці без яе, але выхаду з крызісу гэта праграма не дае, таксама як не далі яго да гэтага часу папярэднія буржуазныя ўрады. Ажыцьцяўленьне яе будзе азначаць далейшае скарачэньне ўнутранага рынку. Адозва ўраду Гітлера зьяўляецца ў кожным выпадку не канкрэтнай праграмай дзеяньняў, а сумай прадвыбарчых абяцаньняў для прыцягненьня мас на бок фашызму.

Замежна-палітычная частка адозвы сьведчыць аб тым, што новая абстаноўка Германіі прывядзе да росту супярэчнасьцяй у Эўропе. («Правда»).

Роспуск рэйхстагу

БЭРЛІН, 1 лютага. Толькі што адбыўся прыём прадстаўнікоў замежнага друку ў аддзеле друку германскага ўраду.

Загадчык аддзелу ўрадавага друку **Функ** паведаміў, што сёньня прэзыдэнт Гіндэнбург прыняў канцлера Гітлера і віцэ-канцлера фон-Папэна, якія зрабілі яму даклады аб перагаворах з партыяй цэнтру.

На падставе гэтых дакладаў Гіндэнбург сёньня падпісаў дэкрэт **аб роспуску рэйхстагу.** Роспуск адбываецца на падставе 25 параграфу канстытуцыі, прычым Гіндэнбург у дэкрэце падкрэсьлівае, што ён распускае рэйхстаг для таго, **«каб германскі народ мог у новых выбарах выявіць свае адносіны да ўраду нацыянальнай канцэнтрацыі».**

Сёньня-ж Гіндэнбург падпісаў другі дэкрэт **аб назначэньні новых выбараў на 5 сакавіка 1933 г.**

Пасьля гэтага адбылося пасяджэньне габінэту, на якім быў зацьверджан тэкст адозвы ўраду да ўсіх грамадзян. Гэту адозву сёньня ў 10 гадз. вечара Гітлер зачытае па радыё.

На пытаньне замежных журналістаў, чаго ўрад чакае ад новых выбараў, Функ заявіў, што калі-б урад ня быў упэўнен «у вялізарным росьце галасоў партый, прадстаўленых у цяперашнім урадзе», дык ён не распусьціў-бы рэйхстагу і не назначаў-бы новых выбараў.

Функ, апрача таго, заявіў, што ўрад мяркуе, што 5 сакавіка адбудуцца таксама выбары ў прускі лянтаг. Функ падкрэсьліў, што ў выпадку, калі лянтаг большасьцю галасоў ня прыме прапановы нацыянал-сацыялістаў аб роспуску цяперашняга лянтагу, дык ураду прыйдзецца распусьціць лянтаг і назначыць новыя выбары.

На пытаньне аб тым, ці мае намер урад забараніць камуністычную партыю, Функ заявіў: «аб гэтым на пасяджэньні ўраду не гаварылася ні слова».

Кітайская Чырвоная армія ля варот Ханькоў

ШАНХАЙ. Насуперак апублікаваным Чан Кай-шы хлусьлівым паведамленьням аб «перамогах» над Чырвонай арміяй, толькі што атрымана паведамленьне аб тым, што кітайская Чырвоная армія ў складзе 60 тыс. чал. стаіць ля варот Ханькоў. Вестка аб набліжэньні Чырвонай арміі выклікала хвалю радасьці сярод рабочых Ханькоў. Увесь час, ня гледзячы на крывавы тэрор, на вуліцах адбываліся дэманстрацыі і на многіх заводах спыніліся работы. Галоўнакамандуючы гаміндацаўскімі сіламі абвясьціў у Ханькоў стан аблогі.

Прадстаўнік японскага флёту паведаміў кітайскаму галоўнакамандаваньню, што японцы ні ў якім выпадку не пакінуць Ханькоў і акажуць Чырвонай арміі моцнае супраціўленьне. Японскія мілітарысты ўгрунтоўваюць гэту пагрозу інтэрвэнцыі тым, што Ханькоў зьяўляецца вялікім портам, вялізарнага гаспадарчага значэньня, які павінен быць захован для японскага капіталу.

Японскія войскі,—заявілі прадстаўнікі японскага флёту,—не лічацца з адносінамі да іх кітайскіх урадавых войск. У Ханькоў прыбылі два японскія мінаносцы для ўзмацненьня японскіх морскіх сіл.

Як бачым, імпэрыялісты пагражаюць адкрытай ваеннай інтэрвэнцыяй супроць кітайскай савецкай рэвалюцыі, якая адна толькі можа вырата-ваць Кітай з кіпцюроў імпэрыялістычных драпежнікаў і заваяваць яго нацыянальную незалежнасьць і непадзельнасьць. **(«Ротэ фанэ»).**

Забарона камуністычных сходаў і дэманстрацый у Германіі

БЭРЛІН, 1. Агенцтва Вольфа падае: «З прычыны заклiку камуністаў да ўсеагульнай забастоўкі, паліцэй-прэзыдэнт Бэрліну забараніў усе камуністычныя сходы і дэманстрацыі пад адкрытым небам».

НАЛЁТ НА ДОМ ЦК КАМПАРТЫІ ГЕРМАНІІ

БЭРЛІН. **2 лютага вялікі атрад паліцыі заняў дом імя Карла Лібкнэхта, у якім знаходзіцца ЦК кампартыі, ЦК камсамолу, рэдакцыя і друкарня «Ротэ фанэ».** Агенты палітычнай паліцыі праводзяць вобыскі. Адначасова адбываюцца шматлікія вобыскі па ўсяму Бэрліну.

Апрача Бэрліну, усякія камуністычныя мітынгі і дэманстрацыі пад адкрытым небам забаронены ў Эрфурце, Дартмундзе, Бахуме, Касэлі, Лігніцы, Дзюсельдорфе, Любэку, Магдэбургу, Ангальце Блейвіцы і ўсёй Верхняй Сілезіі.

ХВАЛЯВАНЬНІ У ГАЛЯНДЗКАЙ АРМІІ У ІНДЫІ

ШАНХАЙ, 1. Сінгапурская прэса паведамляе аб незадавальненьні, выкліканым зьніжэньнем пэнсіі ў галяндзкай арміі ў Індыі. Сярод салдат узьнік рух за стварэньне салдацкіх арганізацый для барацьбы супроць зьніжэньня пэнсіі. Уладаю праведзена шмат арыштаў.

З Батавіі паведамляюць аб выкрыцьці сур'ёзнай змовы ў флёце і морскай базе Сурабайя сярод матросаў галяндзкіх крэсэраў. 40 матросаў, якія адмовіліся падпарадкавацца загадам камандзіра, арыштаваны і зьвезены на бераг пад аховай атраду салдат. У афіцыяльным паведамленьні зазначаецца, што акрамя 40 эўрапэйскіх матросаў арыштавана яшчэ 30 тубыльцаў.

ПРАЦЭС ГАЛОЎНАЙ УПРАВЫ ТБШ

ВІЛЬНЯ, 2. Першага лютага ў Віленскім акруговым судзе пачаўся працэс **галоўнай управы Таварыства Беларускай Школы.** На лаўцы падсудных заселі: **Стэцкевіч, Шырма, Пяткевіч, Церах, Саковіч і Скурка.**

Суд складаецца са старшыні Бжазоўскага і судзьдзяў — Баброўскага і Ліманоўскага. Абвінавачвае пракурор Міхалоўскі.

А 9 гадзіне раніцы пачынаецца працэс. Як прызнае нават эндэцкая пагромная шмата «Дзеньнік Віленскі», **заля і кулуары суда перапоўнены публікай.** Дзьве гадзіны цягнецца чытаньне абвінаваўчага акту, які займае 60 старонак машыннага друку.

На расправу з боку абвінавачаньня выклікан цэлы рад сьведак, як заўсёды, галоўным чынам **агентаў дэфэнзывы і паліцыі.** На працэс прывезен таксама ў якасьці сьведкі і засуджаны ня даўна на 8 год катаргі былы кіраўнік разгромленай польскім фашызмам беларускай стотысячнай Грамады **Б. Тарашкевіч.**

У чым-жа абвінавачваюцца кіраўнікі ТБШ, гэтай культурна-асьветнай арганізацыі беларускіх працоўных мас? Паслухаем фашысцкай шматы.

«Мэтай таварыства Беларускай Школы было вядзеньне культурна-асьветнай працы сярод беларускіх працоўных мас бяз умешваньня ў палітыку».

У 1928 годзе пасьля разгрому Грамады, як вядома, на чале ТБШ засталіся беларускія здраднікі, агенты дэфэнзывы Луцкевіч, Астроўскі і К°. Беларускія працоўныя масы скінулі гэта кіраўніцтва і выбралі новае, на чале са Стэцкевічам, Шырмаю і Пяткевічам. — гэта значыць такое кіраўніцтва, якое сапраўды змагалася-б за інтарэсы ТБШ. Але гэта было да густу польскаму фашызму і яго верным лёкаям — беларускім нацыянал-фашыстам. Таму ў 1930 годзе фашызм, **пры актыўнай садзейнасьці Астроўскіх і Луцкевічаў, праводзіць разгром галоўнай Управы ТБШ** і цэлага раду акруговых упраў і соцень гурткоў гэтага таварыства на ЗБ. Стэцкевіч, Шырма і Пяткевіч апынуліся за кратамі па абвінавачаньні ў антыдзяржаўнай дзейнасьці. Гэтым самым фашызм наносіць новы ўдар па нацыянальна-вызваленчым руху беларускіх працоўных мас.

Якія-ж канкрэтна довады іх віны былі высунуты фашызмам? У часе вобыску ў іх нібыта былі знойдзены розныя кампрамэтуючыя матар'ялы. Але і гэтыя довады хутка адпадаюць, бо, як зазначае нават «Дзеньнік Віленскі», арыштаваныя праз некаторы час былі вызвалены **з прычыны адсутнасьці довадаў.** Такім чынам **правакацыя фашызму,** накіраваная на стэрарызаваньне беларускіх працоўных мас, на**ват тады выявілася ва ўсёй сваёй паўнаце.**

Праз некаторы час іх ізноў арыштоўваюць па падазрэньні ўжо **ў выданьні антыдзяржаўнай адозвы. Апрача таго, на гэты раз ім прад'яўляецца абвінавачаньне ў галасаваньні за выбарчы сьпіс «Змаганьня»,** па якім былі выбраны ў сойм дэпутатамі Гаўрылік, Дварчанін, Грэцкі і Крынчык. Вось і ўсё.

Але ўдзел у выбарах па ўсіх сьпісах нават паводле буржуазных правіл не зьяўляецца ніякай антыдзяржаўнай дзейнасьцю і тым больш доказам для абвінавачаньня на судзе. **Абвінавачаньне, якое зараз высунута фашызмам супроць кіраўнікоў галоўнай управы ТБШ, сьведчыць аб поўным правале спробы дэфэнзывы і яе агентаў — беларускіх нацыянал-фашыстаў — сфабрыкаваць на працягу двух год хоць-б падабенства довадаў.**

Асаблівасьцю гэтага працэсу зьяўляецца поўная няўгрунтаванасьць віны падсудных нават ва ўмовах Польшчы.

Але зразумела, што сутнасьць справы ня ў довадах. Фашызму, які ліхаманкава рыхтуецца да ўзброенага паходу на краіну Саветаў, не па нутры, што ТБШ, пад кіраўніцтвам гэтых асоб, заснавала 40 прыватных беларускіх пачатковых школ і 250 бібліятэк на тэрыторыі ЗБ. Яму не па нутры тая культурна-асьветная праца сярод шырокіх працоўных беларускіх мас, якая вялася таварыствам. **У мэтах фашызму — не асьвета працоўных мас, а іх зацямненьне. палёнізацыя і фашызацыя, каб мець паслухмянае гарматнае мяса, мець паслухмянае быдла, няздольнае змагацца за свае людзкія правы, за лепшую будучыню.**

Таму, наносячы ўдар па ТБШ, фашызм адначасова наносіць удар і па нацыянальна-вызваленчаму руху беларускіх працоўных мас.

Працэсам над ТБШ і стварэньнем адначасова палёнізатарскай нацыянальна-фашысцкай арганізацыі пад назвай ТБА (таварыства беларускай асьветы), пад кіраўніцтвам Луцкевіча і Астроўскага, **фашызм афармляе канчатковую ліквідацыю ТБШ, канчатковы разгром яшчэ ўцалеўшых гурткоў гэтага таварыства на мясцох. Гэты працэс над ТБШ зьяўляецца ўдарам па апошняй легальнай культурна-асьветнай арганізацыі беларускіх працоўных мас на ЗБ.**

Правакацыйны працэс над ТБШ, які зараз адбываецца ў Вільні, зьяўляецца **праяўленьнем новай хвалі белага тэрору супроць беларускіх працоўных мас, праяўленьнем каленіяльнай палітыкі польскага фашызму, праяўленьнем жорсткага нацыянальнага ўціску на Зах. Беларусі.**

Забастоўка лёнданскіх транспартнікаў

ЛЁНДАН. **13.000 рабочых лёнданскіх аўтобусаў абвясьцілі забастоўку.** Да забастоўкі далучыліся работнікі 7 новых гаражоў. У многіх іншых гаражох адбыліся сходы, на якіх пастаноўлена далучыцца да забастоўкі. Чакаецца ўсеагульная забастоўка лёнданскіх транспартнікаў.

15 000 СЛУЖАЧЫХ РУМЫНІІ ПАД ПАГРОЗАЙ ЗВАЛЬНЕНЬНЯ

БУХАРЭСТ. Урад усё больш абвастрае рэжым тэрору. З мэтаю «легалізацыі» злачынстваў супроць пралетарыяту, урадам апублікован новы крымінальны кодэкс, які прадугледжвае ўзмацненьне пакараньняў за ўдзел у рабочым руху і за рэвалюцыйную агітацыю.

Адначасова ўрад стараецца затрымаць фінансавае банкруцтва дзяржавы. З гэтай мэтай распрацован **рад** эканамічных мерапрыемстваў, увесь цяжар якіх кладзецца на плечы рабочае клясы. З гэтай мэтай **урад мае намер правесьці скарачэньне 15.000 служачых.**

Бурная дэманстрацыя ў Кішыневе супроць акупантаў

БУХАРЭСТ. Ня гледзячы на тэрор, **камсамолам у гадавіну сьмерці Леніна была арганізавана ў Кішыневе вялізарная дэманстрацыя.** Шматлікія групы рабочай моладзі дэманстравалі ў цэнтры гораду **з чырвонымі сьцягамі.**

Выкліканая паліцыя прыкладамі і гумовымі палкамі разагнала дэманстрацыю, **арыштаваўшы 32 рабочых.**

Аб правядзеньні пераклічкі партгруп заводу „Бальшавік“

Пастанова сакратарыяту Гаркому КП(б)Б

1. Ухваліць ініцыятыву партколектыву заводу «Бальшавік» па правядзеньні пераклічкі партгруп, якая накіравана на яшчэ большае ўзмацненьне партработы ў групе і цэху, на барацьбу за ўзьняцьце на належную вышыню авангарднай ролі камуніста на вытворчасьці, за ўмацаваньне вытворчай дысцыпліны, за якасныя і колькасныя паказальнікі, асваеньне новай тэхнікі вытворчасьці.

2. Менгарком лічыць, што ініцыятыву чырвонасьцяжнага заводу «Бальшавік» павінны падхапіць усе ячэйкі і калектывы КП(б)Б менскай арганізацыі, распрацаваўшы канкрэтныя мерапрыемствы і плян ходу пераклічкі, выходзячы з пастаноў студзеньскага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б) і дакладу тав. Гікало на апошнім пленуме ГК менскай партарганізацыі.

3. Зараз-жа разгарнуць падрыхтоўчую работу з такім разьлікам, каб пераклічку скончыць да 1 сакавіка 1933 г., мабілізаваўшы для гэтай мэты ўсіх камуністаў, камсамольцаў, беспартыйных рабочых, ІТР і друк для пасьпяховага правядзеньня бальшавіцкай пераклічкі.

4. Даручыць Аргінстру 3 лютага 1933 г. склікаць нараду сакратароў вытворчых ячэек і партколектываў, на якой распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы па правядзеньні пераклічкі.

Сакратар менгаркому КП(б)Б
Шпэктараў.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Другі ў Саюзе

У Віцебску распачата будаўніцтва другога ў Саюзе магутнага глінацэмэнтнага заводу з прадукцыйнасьцю 12 тыс. тон глінацэмэнту ў год. Пры 2-зьменнай рабоце гэта прадукцыйнасьць павялічыцца да 40 тон у дзень.

Завод будзе працаваць выключна на мясцовым сырцу і сваёй прадукцыяй заменіць у жылпёвым будаўніцтве вапну і цэмэнт.

Пуск заводу намечан у трэцім квартале 1933 году, у чацьвертым квартале ён павінен выпусьціць 5 тыс. тон глінацэмэнту.

Тэхнікум-больніца

Наркаматам аховы здароўя БССР праводзіцца рад практычных мерапрыемстваў па разгортваньні падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі мэдычных кадраў. У Менску існуе інстытут удасканаленьня мэдычных кадраў, які займаецца павышэньнем кваліфікацыі дактароў, пераважна працуючых на раёнах. Цяпер пад ведама інстытуту пераходзяць менскія курсы па перападрыхтоўцы сярэдняга пэрсаналу. Найбольш буйныя курсы—у клінічным гарадку Белмэдінстытуту рэарганізуюцца ў тэхнікум-больніцу.

Рэарганізацыя курсаў у тэхнікум-больніцу мае асаблівае значэньне. Тэхнікум на базе такой вялікай арганізацыі, як клінічны гарадок, будзе весьці работу па перакваліфікацыі мэдпэрсаналу, працуючага ў клініках. Санітарка, напрыклад, мае магчымасьць атрымаць агульную адукацыю ў аб'ёме рабфаку і спэцыяльную ў аб'ёме мэдтэхнікуму і прасоўвацца да мэдінстытуту без адрыву ад вытворчасьці.

Тэхнікум-больніца мае таксама на ўвазе па сваёй сыстэме падрыхтоўваць мэдычных сясьцёр у мэдычныя ВНУ.

Наогул-жа тэхнікум-больніца будзе выпускаць кадры сярэдняга мэдпэрсаналу з добрымі тэарытычнымі і практычнымі ведамі. Прымацца ў тэхнікум будуць і працаўнікі іншых лекавых устаноў Менску. Чарговы прыём у бліжэйшыя дні.

Грэйман.

Перавод наркаматаў у Дом Ураду

У сувязі з заканчэньнем будаўніцтва левага крыла дома ўраду туды пераведзены Наркамюст, Наркампрацы і кіраўніцтва ўпаўнаважанага Наркамцяжпраму. Памяшканьне Наркамюсту адведзена для будаўнічага архітэктурнага тэхнікуму, а будынак тэхнікуму заняла вышэйшая камуністычная сельска-гаспадарчая школа Беларусі. У памяшканьне Наркампрацы пераведзены тарфяны вучкамбінат.

На чарзе перавод у Дом Ураду Дзяржаўнай плянавай камісіі і Наркамату аховы здароўя. Плошча гэтых устаноў будзе перадана пад кватэры.

ХРОНІКА

✱ Для азнаямленьня з работай Беларускай арганізацыі МОПР'у ў Менск прыехала брыгада ЦК МОПР'у СССР.

✱ **Музэй грамадзянскай вайны** арганізуецца Беларускай Вайсковай акругай.

✱ **Група нямецкіх рабочых** з 6 чал. у адказ на даклад тав. Сталіна на пленуме ЦК і ЦКК замацаваліся на Гомельскім дрэваапрацоўчым камбінаце да канца другой пяцігодкі.

✱ **Пракладка 2-х кілёмэтраў** каналізацыйных труб і ўключэньне ў каналізацыю 100 новых домаўладаньняў намечана правесьці ў бягучым годзе. На гэту мэту асыгнуецца 700 тыс. руб.

✱ У сувязі з справаздачна-перавыбарчай кампаніяй Асоавіяхіму, лік членаў на заводзе «Ударнік» павялічыўся з 150 да 300. Ячэйка фабрыкі «Уоход» узрасла з 260 членаў да 500.

✱ **Вучастак** паміж Сьвярдлоўскай і Беларускай вуліцамі і Вязымельным завулкам Менску адведзены для пабудовы другога 100-кватэрнага чатырохпавярховага дому для ІТР. Кошт будаўніцтва вызначан у 1.100 тыс. руб.

✱ **30 пастановак,** прысьвечаных юбілею Чырвонай арміі, рыхтуюць арганізацыі работнікаў мастацтва БССР.

Паведамленьне

— Менгарком КП(б)Б 4 лютага, у 7 гадз. вечара, у клюбе імя XIII-годзьдзя Кастрычніцкай рэвалюцыі (Савецкая вул.) склікае канфэрэнцыю работніц і жонак рабочых Менскага чыгуначнага вузла. Парадак дня: вынікі студзеньскага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б. Сакратары п/к і яч. павінны забясьпечыць сваячасовую яўку дэлегатаў на канфэрэнцыю.

Пленум бюджэтнай камісіі ЦВК БССР

для разгляду дзяржбюджэту і фінпляну на 1933 г.

СКЛІКАЕЦЦА

сёньня у 6 гадзін вечара ў памяшканьні ЦВК БССР

На пленум запрашаюцца апрача членаў бюджэтнай камісіі кіраўнікі наркаматаў і устаноў БССР.

Старшыня бюджэтнай камісіі ЦВК БССР КАВАЛЬЧУК.

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

Першы Дзяржаўны Тэатр (БДТ—1)
Сёньня
А. Міровіч
ЛЁН п'еса ў 3-х дзеях
Пастаноўка заслуж. арт. рэсп. А. А. Міровіча і М. А. Зорава.
Пачатак у 8 гадзін вечара.

„ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“ Каса—ад 1 г. дня	Амэрыканская карціна ДАЛІНА АГНІСТЫХ СКАЛ Гукавая хроніка САЮЗКІНО № 5.
ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ Каса—ад 12 г. дня	Скрыпач з Флёрэнцыі Звыш праграмы—кіно-хроніка Саюзкіно.
Кіно ПРАЛЕТАРЫ	НЭГР з Шырыдану
	Дзенныя дзіцячыя сэансы ГОРОД пад ВАДОЙ
СПАРТАК Каса—ад 1 гадз. дня.	Мастацкі фільм ПУРГА драма ў 7 частках

Памяшканьне дзяржаўнага польскага тэатру імя 11 ліпеня (Савецкая, 29, тэл. 15-20, 2161)
ЭСТРАДНЫ ТЭАТР „ДАМЭЦ“
Апошнія 3 спэктаклі
Сёньня — гастроль Ніны Вінтараўны ДУЛЬКЕВІЧ у новым рэпэртуары
Праграма ў 3-х вялікіх аддзяленьнях.
Пачатак роўна ў 8 з палов. гадз. вечара.
Білеты ў рабкасе з 12 да 2 і з 4 да 5 гадз. веч. касе тэатру з 10-12 і з 5 да 10 гадз. вечара
АНОНС! АНОНС!
6-га лютага—вялікае дзеннае прадстаўленьне. Пачатак у 1 гадз. дня.

Кіно Чырвоная Зорка
Менскае т-ва „ПРЫХІЛЬНІК ДЗЯЦЕЙ“ наладжвае 6 лютага
ДЗЕННЫ КІНО-СЭАНС для дзяцей
Гукавы фільм „ШЛЯХ НА ПОЎНАЧ“
Білеты па базах школ і ў т-ве „Прыхільнік Дзяцей“
Пачатак у 11 гадз. раніцы

МЕНСКІ РАБОЧЫ САНІТАРНЫ УНІВЭРСЫТЭТ абвяшчае новы НАБОР студэнтаў на наступныя факультэты:
1) Прамысловай санітарыі і сацыяльнага страхаваньня,
2) Грамадзкага харчаваньня,
3) Камунальнай гаспадаркі,
4) эпідэміялёгічны.
Заняткі 2 разы ў 6-дзёнку вечарам.
Заявы прымаюцца да 18 лютага ў Доме Санітарнай Асьветы (пляц Волі, 23-2), з 3 да 8 гадз.
Там-жа і ўсе даведкі.
Рабочы санітарны універсітэт.

МЕНСКАЯ ГАРАДЗКАЯ ПАРТЫЗАНСКАЯ КАМІСІЯ
даводзіць да ведама жактаў, лазьняў, трамвайпарку і г. д., ад якіх атрымліваюць ільготы б. чырвонагвардзейцы і чырвоныя партызаны, што лічыцца сапраўдным на атрыманьне ільгот АДЗІНАЕ ПА БССР ЧЫРВОНАГВАРДЗЕЙСКАЕ І ЧЫРВОНАПАРТЫЗАНСКАЕ ПАСЬВЕДЧАНЬНЕ, выданае цэнтральнай партызанскай камісіяй пры ЦВК БССР.
Сакратар Менскай гарадзкой партызанскай камісіі ФІЛЬЧАНКА.

Друкарні газэты „ЗЬВЯЗДА“ ПАТРЭБЕН на сталую працу БУХГАЛЬТАР са стажам вытворчай бухгальтэрыі
Зварачацца: Савецкая, 63, 2-гі паверх, кантора друкарні.

ЦК МОПР'у БССР ПАТРЭБНЫ вопытны тэхнічны сакратар і сакратар-машыністка
Зварачацца па адрасе: Савецкая, 87, 2-гі паверх.

ДАВОДЗІЦЦА ДА ВЕДАМА
ўсіх загадчыкаў клюбаў, дамоў сац. культуры, нардамоў, школ, рабкомаў саўгасаў, старшынь праўленьняў калгасаў, вайсковых арганізацый, што знаходзяцца на тэрыторыі Менскага, Заслаўскага, Дзяржынскага, Узьдзенскага, Лагойскага, Плешчаніцкага, Бягомльскага, Смалявіцкага, Барысаўскага, Бярэзінскага, Талочынскага, Крупскага, Чэрвеньскага і Пухавіцкага раёнаў, якія маюць свае ўласныя кіно-устаноўкі, як стацыянарнага тыпу, так і кіно-перасоўкі, што
Мендзяржкіно
ПРЫСТУПІЛА ДА ЗАКЛЮЧЭНЬНЯ ДАГАВАРОЎ НА ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЕ ІХ КІНО-ФІЛЬМАМІ НА 1933 г.
Заключэньне дагавароў працягваецца да 15-II—1933 г.
Арганізацыі, якія маюць свае кіно-устаноўкі і не заключаць умовы да 15-II—33 г., ня будуць забясьпечвацца плянава кіно-фільмамі.
Прысылайце сваіх прадстаўнікоў для заключэньня умоў ці сваіх пісьмовых згод аб заключэньні умоў трэба па адрасе: Менск, Савецкая, 90, Мендзяржкіно.
МЕНДЗЯРЖКІНО.

УСІМ гаспадарчым арганізацыям, аддзяленьням, філіялам Дзяржбанку і Райгарінспэкцыям працы.
У сувязі з тым, што некаторыя мясцовыя органы банкаў спыняюць водпуск крэдытаў на зарплату некаторым прадпрыемствам, з прычыны адсутнасьці зацьверджаных фондаў заработнай платы
НАРКАМПРАЦЫ БССР І БЕЛКАНТОРА ДЗЯРЖБАНКУ
растлумачваюць, што выплата зарплаты рабочым і служачым вытворчых прадпрыемстваў саўгасаў, МТС і будаўніцтва за студзень і першую палову лютага 1933 году павінна рабіцца ў межах фондаў зарплаты, зацьверджаных вышэйшымі арганізацыямі, для падпарадкаваных ім прадпрыемстваў, саўгасаў, МТС пабудоў і г. д.
У сувязі з гэтым прапануецца:
1. Усім рэспубліканскім аб'яднаньням, трэстам і іншым гаспадарчым арганізацыям безадкладна забясьпечыць зацьверджаньне фондаў зарплаты на студзень і люты месяцы для сваіх прадпрыемстваў, гаспадарак і пабудоў.
2. Мясцовым органам Дзяржбанку і спэцбанкаў, на падставе зацьверджаных фондаў зарплаты, забясьпечыць бесьперашкодную выплату зарплаты.
3. Органам працы прасачыць за сваячасовым выкананьнем гэтае дырэктывы.
Народны Камісар Працы БССР А. БАСКІН
Белкантора Дзяржбанку ФЕЛЬДМАН

НІЖЭЙПАМЯНЁНЫЯ ГАСАДЗІНКІ 6 эксплёатацыйнага раёну Заходніх чыгунак перайшлі НА САМОСТОЙНЫ БАЛЯНС з вытварэньнем усіх разьлікаў

Дэпо Жлобін	з 1-VIII—32 г.	р. р. № 115 187	у Жлобінскім адд. Дзяржбанку
„ Магілёў	з 1-XII—32 г.	р. р. № 155-1011	у Магілёўскім „ „
„ Асіпавічы	„	„ № 130-146	у Асіпавіцкім „ „
НТМ—6 Жлобін	„	„ № 115-230	у Жлобінскім „
НА—6	з 1-I—33 г.	„ № 115-232	„ „
ДП—29	„	„ № 115-231	„ „
ДП—32 Магілёў	„	„ № 120-1021	у Магілёўскім „ „
ДП—33	„	„ № 120-1020	„ „
ДП—34 Бабруйск	„	„ № 130-1488	у Бабруйскім „ „
ДП—30 Бярэзіна	„	„ № 130-1474	„ „
ДП—31 Асіпавічы	„	„ № 130-350	у Асіпавіцкім „ „
ДП—40	„	„ № 130-348	„ „

Просьба да ўсіх устаноў і прадпрыемстваў вытвараць разьлікі за ўсялякага роду паслугі матар'ялы непасрэдна з вышэйуказанымі гасадзінкамі, мінуючы раёна.
НФ—6 САРДАЮНОЎ.

Сэктар арганізацыі і кансультацыі ўліку БЕЛКАНТОРЫ „СОЮЗОРГУЧЕТ“ арганізуе КАНСУЛЬТАЦЫЮ і ІНСТРУКТАЖ па наступных пытаньнях усіх галін уліку:
Улік гаспадарчага разьліку цэхаў і брыгад, улік матар'яльных каштоўнасьцяй (маемасьці, тав.-матар.), улік рабсілы і зарплаты, улік новага і капітальнага будаўніцтва. Калькуляцыя асноўных, дапаможна-абслугоўваючых і пабочных вытворчасьцяй. Апэрацыйны ўлік розных галін гаспадарчай дзейнасьці. Капірвучот. Графічны мэтад ва ўліку. Нармаваньне працы рах. стат. работнікаў.
Прымаюцца таксама спэцыяльныя даручэньні па распрацоўцы інструкцый і палажэньняў па ўліку паасобных гаспадарчых апарацый.
Заяўкі на кансультацыі прымаюцца па тэл. 23-720, 23-721 або па адрасе: Камуністычная, 16 „Союзоргучет“.
Сэктар арганізацыі і кансультацыі ўліку.

ГСПС, Цэнтральны Дом Тэхнікі, гаспадарчыя наркаматы і БелМБІТ склікаюць 4-га лютага ў Цэнтральным Доме Тэхнікі (Камсамольская, 25) у 7 гадз. вечара ПАШЫРАНАЕ ПАСЯДЖЭНЬНЕ гаспадарнікаў ІТР, вынаходцаў, рабочых ударнікаў, тэхпропаў, прысьвечанае 2-й гадавіне прамовы т. Сталіна на канфэрэнцыі гаспадарнікаў аб аўладаньні тэхнікай.
Даклад—„Вынікі першай пяцігодкі ў галіне асваеньня тэхнікі і далейшыя задачы тэхнічнай прапаганды“.
Удзельнікі пасяджэньня павінны зьявіцца на пасяджэньне з канкрэтнымі матар'яламі аб становішчы тэхнічнай прапаганды на прадпрыемствах.

Менск, друкарня «Зьвязды».
Галоўлітбел 337.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2